ԺԱ. ՏԱՐԻ 3264 (Ն. Տ.) 3 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1895 22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1894 6 ՐՃԷՊ 1312 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

Ամեն. Տ. Մատթէոս Սրբազան Իզմիրլեան, զոր համայն Ազգը անկեղծ խնդութեամբ կ՚ողջունէ այսօր իբրեւ Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ, իր պարկեշտ ու անարատ կենցաղովը, իր վարած անձնուէր ու արդիւնաւոր պաշտօններովը, եկեղեցական կարգ ու կանոններու եւ գործերու մասին ունեցած խորին հմտութեամբը եւ իր հաւատարիմ աւանդապահութեամբը՝ այնքան ծանօթ ու սիրելի դարձած է արդէն մեր ամեն դասակարգերուն, որ ազգ. մամուլին կողմէ ներկայացուելու պէտք չունի։

Երէկ առաւօտ, աւետաբեր սուրհանդակի մը պէս, որ ալտասավոր թռիչ մը կը առնայ, Կոստանդնուպոլսոյ մէկ ծայրէն միւսը կը տարածուէր, ի լուր բոլոր ազգայնոց, Տ. Մատթէոս Պատրիարքի ընտրութեան կայսերական վաւերացման լուրը։

Այս պատմական օրուան մէջ արտայայտուած շնորհաւորութեանց մաս-

[illegible]

գիցելին հետ. ամեն շաբաթ իրիկուն իմբովին ժամերգութեան երթալը պարտաւորիչ էր, ինչպէս պարտաւորիչ էր տօնական օրերուն հաղորդուիլը։ Եւ Ս. Աստուածածնայ եկեղեցիին մէջ— այն ալ բոլորովին վերանորոգուած,— ուր չկային հիմակուան աղօրհնատապանները ու մաքուր ծնրադիրները, հին փոշոտ գորգին ու պատառուն փսիաթին վրայ ծնրադիր, կը դիտէինք մեր սարկաւագ-դասատարակը որ այնքան ազգու Աւետարան կը կարդար ու այնքան երկիւղածութեամբ կը մասնակցէր ժամասացութիւններուն։ Ու նախակրթարանի դրասեղաններուն վրայէն մեր զգացած երկիւղախառն պատկառանքը՝ տաճարին մէջ մանկական հիացում մը կը փոխուէր, այն բարեպաշտիկ զգացումով որ յատուկ է տղայ հասակին։

Եւ օր մըն ալ, — 1869ին էր կարծեմ — հանդիսաւոր կիրակի մը, փառայեղ զարդարուած խորանին առջեւ, խունկերու բոյրին ու մոմերու լոյսին մէջ, հաւատացեալներու խուռն բազմութեան ներկայութեամբ, տեսանք զինքը որ կը ծնրադրէր ծերունազարդ Կապուտիկեան Յովհաննէս եպ. սեղանին առջեւ, որ վեղար կուտար անոր։ Եւ Պարոն Սիմէոն եղաւ Մատթէոս վարդապետ Իզմիրլեան։

Այն օրէն՚ վեր, ալ չերեւցաւ դըպրոցին մէջ՝ իբրեւ պաշտօնեայ։ Բայց ամեն անգամ որ կ՚այցելէր իր նախկին սաներուն, քննութեան կամ պարգեւաբաշխութեան օրեր, տեսակ մը հպարտութեամբ կերթայինք ձեռքն համբուրել երիտասարդ ու համակրելի վարդապետին՝ որ մեր առաջին դաստիարակն էր եղած։

* * *

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ՈՒՐՈՒԱԳԾԵՐ

Այստեղ կը սկսի Իզմիրլեան վարդապետի եւ ապա եպիսկոպոսի հանրային գործունէութիւնը, իբրեւ քարոզիչ, իբրեւ ժողովական, իբրեւ քարտուղար կրօնական ժողովոյ, իբրեւ Պատրիարքական խորհրդական եւ իբրեւ առաջնորդ։

Ճշմարիտ հաճոյք մըն է, իր ընտրութեան բերկրալի տպաւորութեան ներքեւ, անձնական յիշատակներու հետ՝ քանի մը տող նուիրել այդ գործունէութեան ընդհանուր շրջանին։

Նորընտիր Պատրիարքը իր երիտասարդութեան լրմանը մէջ կը գտնուի։ Քառասուներինը տարեկան է։

1845ին ծնած է ի Գում-գաբու. ծնողքը համեստ կացութեան տէր ընտանիք մը, Պէզճեան Վարժարանը զրկած էին իրենց զաւակը՝ դաստիարակելու համար։ Պատանին Սիմէոն մինչեւ 1859 այնտեղ եւ երեք տարի եւս Գումգաբուի դուրսի ազգային վարժարանին մէջ իր նախնական ուսմունքը կատարելագործելէ ետք, իբրեւ դասախարակ փոխադրուեցաւ Օրթագիւղ ուր անցուց բաւական տարիներ Կապուտիկեան Սրբազանին քով, որուն հոգեւոր սանն էր եւ որուն ձեռքին տակ ընդգրկեց եկեղեցական ասպարէզը։ Եթէ ինքնօգնութիւնը արժանիք մըն է, ինչպէս կը հաւատանք, աշխարհիկ կեանքի մէջ, հոգեւոր կոչման պաշտպաներուն համար աւելի դժուարին է ու ծանրատար այն պայմաններուն բերմամբ որոնցմով միայն կրնայ մէկը եկեղեցականն իր կեանքի պայքարը։ Եւ Իզմիրլեան Սրբազան օրինակելի տիպար մըն է ինքնօգնութեան։ Մայր Վարժարանի մէջ իր ստացած նախակրթութիւնը անբաւական էր իր մտաւորական կորովութեանը, ու զարգանալու պէտքին։ Այդ խոնարհ վարդապետը գիտցաւ առանձին ու տոկուն աշխատութեամբ ունենալ ինչ որ անհրաժեշտ ու կարեւոր է Հայ Եկեղեցւոյ պաշտօնէի մը համար, եւ մօտէն գիտցողները կը վկայեն թէ այդ թուականէն ի վեր սահած երեսուն տարիներուն մէջ՝ միշտ ժամանակ գտած է սորվելու, ուսումնասիրելու, գիտնալու։ Նախնեաց մատենագրութեան ու եկեղեցական պատմութեան մասին իր ունեցած հմտութիւնը՝ առաջնակարգ տեղ մը կուտան իրեն այսօր մեր ուսեալ հոգեւորականներու դասին մէջ։

Կապուտիկեան Սրբազանի փոքրիկ տանը մէջ, որ դեռ կանգուն կը մնայ Օրթագիւղի բարձունքը, տարիներով տեսնուած է պլպլուն ճրագ մը որ երկար ժամեր կը վառէր ամեն գիշեր պարզ սեղանի մը վրայ, որուն առջեւ կ՚աշխատէր Մատթէոս վարդապետ. ու այդ ճրագը վառ մնացած է նորէն երկար տարիներ, այն եկեղեցիներու խուցին մէջ որոց քարոզչութեան կոչուած էր նա, օրն ի բուն իր պաշտօնին հոգերովը բեռնաւորուած ու գիշերներն աշխատելով եւ գրելով։ Իր Հայրապետեան Հայոց հմտալից գործն արդիւնք է այդ աշխատութիւններուն։

Իզմիրլեան Սրբազան 1876ին Ս. Էջմիածին հրաւիրուելով Գէորգ կաթողիկոսէն, եպիսկոպոս ձեռնադրուեցաւ։ Ի դարձին աւելի զարկ տուաւ իր եկեղեցական գործունէութեան եւ աւելի փայլուն կերպով արտայայտեց իր կարողութիւնը Պատրիարքարանի ժողովներուն ու իրեն յանձնուած այլ եւ այլ հոգեւոր պաշտօններուն մէջ որոց վրայ խօսիլ դուրս է այս տողերու սահմանէն։

Բայց, առանց մանրամասնութեանց մէջ մտնելու իսկ, կրնանք ըսել որ Ս. Էջմիածնէ վերադարձէն մինչեւ Եգիպտոս ուղեւորելը տասնամեայ շրջանին մէջ (1876—1886) եթէ Իզմիրլեան Սրբազանի գործունէութեան պարագաները կենսագրական ճիւղին կը պատկանին, ժողովներու մէջ իր խօսելու կարողութիւնը ամենքնիս ալ գնահատած ենք. ամեն ժամանակ եղած է այն առեւտրականներէն որոնք վիճաբանութեան մը ամենէն տաք վայրկենին, անհամաձայնութեան մը ընդհանուր շուարումին մէջ, գիտցած է իր ձայնը լսելի ընել տալ. արտասանած է առեւտրականութիւններ որոնք կաթողիկոսական ու պատրիարքական խնդիրներու մէջ մանաւանդ, մեծ կշիռ ունեցած են։ Եւ այն բոլոր քննադատութիւններուն, բեմական կամ լրագրական յարձակումներուն մէջ տեղ որոնք տեղացած են՝ եկեղեցական թէ աշխարհական ժողովականներէ իբրու վրայ, ինքը բացառութիւն մը եղած է. «իր չուքին ծանրութեան» շնորհիւ, ինչպէս կ՚ըսեն ժողովրդական բացատրութեամբ մը, եւ իր անձին ազգած չես գիտեր ինչ տպաւորութիւնովը։

1886ին, ընտրուելով առաջնորդ Եգիպտոսի Հայոց, թողուց Պոլիսը եւ գնաց ստանձնել իր նոր պաշտօնը զոր վարեց մինչեւ 1891, յորում հարկադրուեցաւ քաշուիլ, Փարաօններու կլիման իր առողջութեան աննպաստ գալուն պատճառաւ, ընդհանուր ցաւեր թողելով իր հրաժարմամբը։

* * *

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Անձնական յիշատակներուս երկրորդը կը վերաբերի 1889ի գարնան, երբ ի դարձին Երուսաղեմէ, ուր ուղեկցած էինք Տ. Յարութիւն Պատրիարքին, կերթայինք այցելել եգիպտական ոստանը։

Գիշերը բոլորովին վրայ հասած էր, երբ շոգենաւ Աղեքսանդրիայէն Գահիրէ տանող կառախումբը հասաւ կայարան, լուսաւոր ու հոյակապ շէնք՝ ուսկից կը սկսէին քաղաքին շքեղութիւնները։ Լայնարձակ հրապարակներէն ու գեղեցիկ ծառուղիներէն, ուսկից կ՚անցնէինք առաջնորդարան երթալու համար, շուրջերնիս կը տարածուէր հարուստ ու շռայլ կեանքի մը կենդանութիւնը, ու կը մտածէի թէ, այդ պերճ քաղաքի Հայոց Առաջնորդը՝ որ այնքան յարգ ու պատիւ կը վայելէր մեծամեծներէն ու ժողովուրդէն միանգամայն, մեծոլորտին ազդեցութեանը տակ, գրեթէ ակամայ, իր գիրքին բերմամբ՝ թողած ըլլալու էր այն պարզ կրօնաւորի երեւոյթը զոր ամեն ժամանակ սովոր էինք ազնուանօք տեսնել այստեղ իր վրայ։ Բիչ անգամ այնքան հաճելի պատրանք մը զգացած եմ որքան այն գիշերը, առաջնորդարանի դահլիճին մէջ, ուր վերստին գտայ Իզմիրլեան Սրբազանը՝ նոյն պարզ ու շնորհալի կերպարանքին մէջ։ Նոյն խառակրօն եպիսկոպոսը, նոյն անսեթեւեթ խօսուածքը, նոյն համեստ քաղաքավարութիւնը։ Այն հիւրընկալութեան մէջ իսկ, զոր ընծայեց Պոլսեցի այցելուներուն, նահապետական բան մը կար զոր դժուար պիտի ըլլար գտնել եւրոպական բարքերով ապրող Հայոց կենցաղի մէջ։

Եւ ուրախ եղանք մանաւանդ, Գահիրէի ամեն դասակարգի ազգայնոց հետ մեր ունեցած տեսակցութեանց մէջ, միահամուռ վկայութիւններ լսելով այն օրինակելի մատակարարութեան ու վարչական բարեքարգութեան զորս Իզմիրլեան Սրբազան յաջողած էր ի գործ դնել Առաջնորդարանին ու վիճակային գործերուն մէջ, համեմատաբէս կարճ պաշտօնավարութեան մը միջոցին։ Գաղափար մը կազմելու համար այն տոկուն կամքին, յամառ աշխատութեան ու կորովի մտքին վրայ՝ որոց պէտք կար այս մեծ գործն ի կատար ածելու համար, պէտք է աչքի առջեւ բերել այն անկեալ ու տարտամ վիճակն ուր կը գտնուէին Եգիպտոսի առաջնորդարանի գործերն 1886էն առաջ, զոր գիտցողները գիտեն։

Պիտի ըսեմ միայն երկու բառով, առանց նիւթէս շեղելու, ինչ որ անձամբ տեսանք. եկեղեցի, դպրոց, առաջնորդարան ու ժողովներ այնպիսի վերակազմութիւն մը ստացած էին՝ որ դեռ երեք տարի առաջ անկրականալի բան մը պիտի թուէր. նիւթական ու բարոյական վստահութիւնը վերահաստատուած էր՝ առաջնորդին անձին շուրջը, եւ այն ծանօթ անձնաւորութիւնները, որոնք երբեմն չէին յօժարեր իրենց անհաւասար դասակարգերուն ձայն տալ՝ Առաջնորդարանի գործերուն մէջ՝ Իզմիրլեան Սրբազանի նախագահութեան ներքեւ կը վիճէին ու կը գործակցէին անոնց հետ, գեղեցիկ օրինակ մը ընծայելով համերաշխութեան, որուն ներշնչումը Առաջնորդէն կուգար։

* * *

ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԻՐ ՏԱՆ ՄԷՋ

Երրորդը,—անձնական յիշատակներուս,—շատ մօտաւոր է, ու ամենէն ազդեցիկը ինծի համար։

Վերջին կիրակին էր։ Սկիւտարի երկար վերելքը թիթեւ կուգար, երբ կը մտածէի թէ ես ալ իմ կարգիս կ՚երթայի ողջունել Իզմիրլեան Սրբազանն՝ իբրեւ Պատրիարք։ Եգիպտոսէ դարձէն ի վեր՝ Ս. Կարապետ եկեղեցիի քարոզչութեան համեստ պաշտօնին մէջ ամփոփուած ու հոն առանձնացած, շատ հազուադէպ կերպով առիթ ընծայած էր զինքը տեսնել ցանկացողներուն։ Այս անգամ, առիթի սպասելու պէտք չէ կար, քաղցր պարտականութիւն մըն էր երթալը։

Դէպ ի եկեղեցին տանող նեղ ճամբուն վրայ, որ Նէնի Մահալլէն ըլլալու է, հայաբնակ երկար թաղի մը գրեթէ ծայրը, անշուք երեւոյթով տան մը առջեւ կանգ կ՚առնէ ժամկոչը որուն առաջնորդութեան դիմած էի. չեմ զարմանար բնաւ, ու կը յիշեմ Խասգիւղի մէկ ծայրը, այս թաղին պէս հեռաւոր անկիւն մը կորսուած անշուք տունն ալ ուր առնօք գացած էին շնորհաւորել հոգելոյս Պատրիարքը։

Պզտիկ բակէ մը կ՚անցնիմ դէպի նեղ սանդուխ մը որ կ՚առաջնորդէ տան երկրորդ ու վերին յարկը. անցնելով նախասենեակէն, որ կը տանի դէպ ի Սրբազանին հիւրանոցը, անսովոր յուզմունք մը կը պատէ զիս. Եգիպտոսի մէջ կրած պատրանքս յիշելու պէտք չունիմ. այս նահապետական պզտիկ բնակարանին մէջ աւելի մեծ է Պատրիարքը քան եթէ գտնէինք զինքը շքեղ դահլիճի մը ճակատը բազմած։ Իր պարզաւէր, համեստ ու սկիւռապետ կենցաղին պատկերն է որ կը նկարուի այս մաքուր բնակարանին մէջն ու շուրջը։

Ներս կը մտնեմ. քառակուսի սենեակ մը, ցած ձեղունով, կէս-մութի մէջ, հայկական հին տուներու ձեւով կահաւորուած, մաքուր ու կոկիկ,—վանական ճշմարիտ խուց մը։ Ներսէս Աշտարակեցիի ու Գէորգ կաթողիկոսի պատկերները կախուած կան պատերէն. խումբ մը այցելուներ շարուած են աթոռներու վրայ. բազմոցին անկիւնը, պատուհանին մօտ, նստած է Մատթէոս Պատրիարք, դարձեալ իր պարզ կրօնաւորի կերպարանքովը, համակ սեւեր հագած ու սեւ գդակ մը գլուխը, համրիչ մը մէկ ձեռքը ու միւսը՝ կուրծքին վրայ. իր վերջին հիւանդութենէն նոր ապաքինած՝ գունատութեան հետք մը կայ տակաւին դէմքին վրայ. բայց նոյն վառ ու թափանցող նայուածքը, նոյն լուրջ ու յանկուցիչ խօսուածքը. հակառակ տարիքին սպիտակ թելեր կ՚եզերեն իր թաւ մօրուքը։

Յուզուած կերեւայ դեկտեմբեր 7ի ընտրութեան արդիւնքէն. բայց «յԱստուած ապաստան» կը խոնարհիմ Ազգին քուէին առջեւ։ Այն օրէն որ Եկեղեցւոյ ուխտին նուիրեցինք անձերնիս, պարտաւոր ենք երթալ ո՛ւր որ կոչեն զմեզ Ազգն ու Եկեղեցին եւ ընդունիլ ինչ պաշտօն որ յանձնեն մեզ»։ Եւ այս յայտարարութիւնը կընէ այնպիսի անկեղծ ու համեստ կերպով մը որուն բովանդակ մեծութիւնը կը կարդացուէր աւելի իր շեշտերուն, իր ձայնին մէջ, եւ իր դէմքին վրայ մանաւանդ զոր թերատուեալ մէջ թողած էին պատուհանին հանդէպ բարձրացող մութ նոճիներն, իրենց շուքով․իրիկնամուտի ժամուն, այդ ամայի բարձունքին վրայ։

Բիչ օրէն; Ս. Կարապետ եկեղեցիի նախորդ քարոզիչը պիտի թողու այդ ամայի բարձունքը, իր քարոզչի սիրելական խուցը ու իր խաղաղիկ բնակարանը՝ գալ բազմելու համար Թուրքիոյ Հայոց Պատրիարքական Աթոռին վրայ։

ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

ԿՐԹԱՍԷՐ ԸՆԿ. ԻԶՄԻՐԻ

Սրբ-ուլեան Մոնոյ իր դեկտեմբեր 15ի թիւոյն մէջ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ Իզմիրի Հռիփսիմեան Կրթասէր ընկերութեան գործառնութեանց վրայ, վերջին շրջանի միջոցին.

«Կրթասէր ընկերութեան տարեկան մուտքն եղած է, 1893 սեպտ. 1էն մինչեւ 1894 օգոստ. 31, բաժնեկիններէ եւ նուէրներէ՝ 4619.50 — վճարահանութենէ՝ 1693.75 — թոշակներէ՝ 24048.50 — ծախուած նիւթերէ՝ 399.75—երեկոյթէ՝ 18473 —ազգ. արկղէ՝ 9612, համագումար 58846. 50, ի բաց առնելով իր դրամագլուխն որ է 34430 ղրշ. զոր բարդելով վերոյիշեալ մուտից գումարներուն վրայ կը յանգի 93276. 50 ղրշ.ի, մեծիտեյէն 33էն։

«Սրդ՝ իբր ծախք կը տեսնենք հետեւեալ գումարներն. պաշտօնէից ամսական՝ 26792 — գրքոյց եւ կօշիկ (ձրիներու) 547.50 — պարտէզի ծախք 1896 — երեկոյթի ծախք՝ 6974 — վճարահանութեան՝ 324.50 — տօնածառին՝ 792.75 — տան վարձքի՝ 9612. գումար՝ 46938.75։ Հետեւապէս դուրս թողնելով ընկերութեան նախորդ դրամագլուխը, կը տեսնենք որ մուտքն աւելի եղած է քան ծախսն, այնպէս որ կ՚աւելնայ 11907.75 ղրշ. որու վրայ բարդելով ընկերութեան պահեստի դրամն 197.50, կը լինի 12107.25»։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (3)

ԷՔԹՕՐ ՄԱԼՕ

ԸՆՏԱՆԵՕՔ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԷՆ ՊՍԱԿՈՒԱԾ

ՀԱՏՈՐ Ա.

Բերրին տեսնելով այդ մարդոց դէմքը, անոնց աւերուն, սեւցած, հերախառն գլուխները, ցնցոտիները, եւ գայնս հագնելու կերպը, հասկցաւ թէ ամբոխներու այդ ժողովուրդը արդարեւ շատ ապահովիչ չէր գիշերը, եւ թէ դանակի հարուածները դիւրաւ կրնային փոխանակուիլ հոն։

Կանգ չառաւ այս քննութեանը համար, որ հիմակ շահեկանութիւն չունէր, քանի որ այդ մարդոց չպիտի խառնուէր, եւ միւս կողմը, այսինքն դէպ ի Փարիզ ուղղեց իր ակնարկը։

Ի՞նչ. այդ յոռի տուները, այդ սայլանոցները, այդ աղտոտ ճեմավայրերը, այդ պարապ գետիններն ուր կը բարձրանային աղբիւսներու կոյտեր, Փարի՞զն էր. Փարիզը որուն վրայ շատ անգամ խօսած էր իր հայրը, զոր ինք երկար ատենէ ի վեր կ՚երազէր եւ մանկային երեւակայութիւններով՝ այնու մանաւանդ դիւթային վառնգի քիլոմեթրոններուն թիւը կը նուազէր քանի կը մօտենար. նոյնպէս, պուլվառին միւս կողմը գաւիթայրներուն վրայ, արջառներու պէս խոտերուն վրայ պառկող եւ կախծու մարդու դէմքով այդ երեկ մարդերն ու կիները Փարիզցիներ էին։

Լայնութենէն ճանչցաւ Վենսանի ճեմավայրը եւ անկից անցնելէ յետոյ ձախակողմ դառնալով՝ Շան Կույեօն հարցուց։ Թէեւ ամեն մարդ գիտէր զայն, բայց ամեն մարդ համաձայն չէր հոն հասնելու համար բռնուելիք ճամբուն վրայ, եւ փոքր աղջիկը քանիցս մոլորեցաւ իր հետեւելիք փողոցներուն անուններուն մէջ։ Սակայն վերջապէս գտնուեցաւ ցցապատնէշի մը հանդէպ որուն տախտակներէն ոմանք եղեւնափայտէ էին, ոմանք չկեղեւուած փայտէ, առաջինները կպրածեփ, միւսները ներկուած, եւ երբ երկրոցիկ դըռնէն աղջիկը գետնին վրայ նշմարեց հին անուագուրկ հանրակառք մը եւ երկաթուղիի վակոն մը նոյնպէս անուագուրկ, հասկցաւ որ, թէեւ շրջակայ խրճիթները լաւ վիճակի մէջ չըլլային, Շան Կույեօն էր ատիկա։ Եթէ իր այս տպաւորութիւնը հաստատելու պէտք ըլլար, խոտին մէջ թաւալող տասերկուքի չափ փոքր կոկլոր շուները պիտի կատարէին այդ բանը։

Փողոցը թողլով Բալիքարը, Բերրին ներս մտաւ, եւ շուներն անմիջապէս իր սրունքներուն նետուեցան, փոքր հաջիւններով խածխծելով զանոնք։

—Ի՞նչ է ան, գոչեց ձայն մը։

Աղջիկը նայեցաւ թէ ուսկից կուգար այս կոչը, եւ իր ձախակողմը նշմարեց երկար շէնք մը որ թերեւս տուն մըն էր, այլ որ կրնար բոլորովին տարբեր բան մը ըլլալ. պատերը գաճէ սալաքարերով, ճաճ եւ փայտէ յատակաքարերով, թիթեղեայ տափերով շինուած էին, տանիքը՝ ստուարաթղթէ ու կպրածեփ կտաւէ, պատուհանները թղթով, փայտով, գինեկօի թերթերով եւ նոյն իսկ ապակիով ծածկուած, բայց ամբողջութիւնը շինուած եւ յարդարուած միամիտ արուեստով մը որ մտածել կուտար թէ Ռոպէնսօն մըն էր եղած անոր ճարտարապետը, եւ բանուորներն՝ Ուրբաթներ։ Որմայեցի մը տակ խառնափնդոր մօրուքով մարդ մը գրաւած էր քուրջեր զատելու գործ կը նետէր իր շուրջը շարուած կողովներու մէջ։

—Շուներս չջախջախէք, գոչեց. մօտեցէք։

Բերրին հրամանը կատարեց։

—Ի՞նչ կուզէք, հարցուց մարդը երբ աղջիկը մօտեցաւ։

—Շան Կույեօ՞ տէրը դո՞ւք էք։

—Անանկ կ՚ըսեն։

Բերրին քանի մը խօսքով բացատրեց թէ ինչ կուզէր, մինչ, զանիկա մտիկ ընելով իր ժամանակը չկորսնցնելու համար, մարդը իր մօտը գտնուած շիշէ մը գինի կը լեցունէր կարմրեցը գաւաթի մը մէջ եւ մէկ ումպով կուլ կուտար։

—Կարելի է, եթէ կանխիկ վճարուի, ըսաւ աղջիկը քննելով։

—Ո՞րչափ։

—Շաբաթը քառասուն երկու սու կառքին համար, քանզի մէկ սու էշուն համար։

—Շատ սուղ է։

—Այդ է գինը։

—Ամսու՞ն գիներնիդ։

—Ամսուան գինը։

—Ուղտափուշերը պիտի կրնա՞յ ուտել։

—Եւ խոտն ալ, եթէ ամբողջ ակռայ ունի։

—Շաբաթական չենք կրնար վճարել, քանի որ շաբաթ մը չպիտի մնանք. այլ օրական միայն. Բարիզէն կ՚անցնինք Ամիէն երթալու համար, եւ կուզենք հանգչիլ։

—Ուրեմն նոյն բանն է. օրը վեց սու՝ սայլին համար, երեք սու՝ էշուն համար։

Բերրին գրպանը խառնեց, եւ մէկիկ մէկիկ ինը սու հանեց.

—Աւասիկ առաջին օրականը։

—Ըսէ ծնողացդ որ կրնան ներս մտնել։ Քանի՞ հոգի են։ Եթէ խումբ մըն է, մարդ գլուխ երկու սու աւելի կ՚ըլլայ։

—Մայր մը ունիմ միայն։

—Լաւ։ Բայց մա՞յրդ ինչու չեկաւ սակարկութիւնն ընելու։

—Հիւանդ է կառքին մէջ։

—Հիւա՞նդ։ Աստեղ հիւանդանոց չէ։

Աղջիկը վախցաւ որ հիւանդ մը չընդունուիր։

—Այսինքն թէ յոգնած է։ Կը հասկընա՞ք, հեռուէն կուգանք։

—Երբէք չեմ հարցուներ մարդոց ուսկից գալը։

Մարդը թեւն երկնցուց իր գաւաթին մէկ անկիւնը։

—Սայլդ հոն պիտի դնես, եւ յետոյ էշդ պիտի կապես. եթէ մէկ շունս ջախջախէ, հարիւր սու պիտի վճարես։

Երբ Բերրին պիտի հեռանար, ետ կանչեց զայն։

—Գաւաթ մը գինի խմէ։

—Շնորհակալ եմ, գինի չեմ խմեր։

—Լաւ, քու տեղդ ես կը խմեմ։

Կոկորդը պարպեց գաւաթ մը գինին, եւ վերսկսաւ զատել իր քուրջերը։

Բալիքարը ցուցնելէն յետոյ ցոյց տըրուած տեղը,—բան մը որ՝ հակառակ իր տարած հոգատարութեանը՝ չեղաւ առանց կարգ մը ցնցումներու,—սայլակին մէջ մըտաւ։

—Վերջապէս հասանք, խեղճ մայրիկ։

—Ա՛լ չշարժի՞լ, ալ չթաւալի՞լ։ Այնքան երկար քիլոմեթրներ։ Աստուա՛ծ իմ, ի՛նչ մեծ է աշխարհք։

—Հիմակ որ հանգստացանք, ճաշդ պիտի պատրաստեմ։ Ի՞նչ կուզես։

—Ամեն բանէ առաջ՝ կառքէն հանէ Բալիքարը, որ ինքն ալ շատ յոգնած ըլլալու է. ուտելիք, խմելիք տուր. խնամէ զայն։

—Երբէք այսչափ ուղտափուշ չեմ տեսած. ասկից զատ, հոր մըն ալ կայ։ Հիմա կուգամ։

Արդարեւ շատ չանցած եկաւ եւ սկսաւ կառքին մէջ հոս հոն փնտռել, ուսկից դուրս հանեց հաղէ վառարանը, քանի մը կտոր ածուխ եւ հին սան մը, յետոյ կրակ վառեց չիլերով եւ անոր առջեւ ծնրադրելով սկսաւ փափուք փչել։

Երբ կրակն արծարծեցաւ, Բերրին կառք ելաւ։

—Բրինձ կուզես, անանկ չէ՞։

—Շատ անօթի չեմ։

—Ուրիշ ի՞նչ կը փափաքիս։ Ուզածդ երթամ պիտի առնեմ։ Կուզե՞ս...

—Բրինձը աղէկ է։

Բուռ մը բրինձ նետեց սանին մէջ ուր բիչ մը ջուր դրած էր եւ երբ սկսաւ եռալ, բրինձը խառնեց երկու կեղեւազուրկ ճերմակ գաւազաններով. իր կերակուրին քովէն կը հեռանար երթալ չուտով մը տեսնելու համար թէ ինչպէս էր Բալիքար եւ քանի մը քաջալերական խօսքեր ուղղելու որոնք, չլսակն ըսելով, անհրաժեշտ չէին, վասնզի կենդանին ուղտափուշերը կ՚ուտէր գոհունակութեամբ մը որուն սաստկութիւնը կը յայտնէին իր ցցուած ականջները։

Երբ բրինձը աղէկ մը եփեցաւ, այսինքն հատիկ ճաթեցաւ ու իւրաքանչիւր չփոխուեցաւ, ինչպէս շատ անգամ կ՚ընեն Փարիզի խոհարարները, լայնահիմ բուրգի ձեւով լեցուց զայն փայտամանի մը վրայ, եւ կառքին մէջ դրաւ։

Արդէն սափոր մը ջուր լեցուցած էր հորէն եւ մօրը անկողնին քով դրած էր երկու գաւաթով, երկու պնակով, երկու պատառաքաղով. իր բրինձի փայտամանը քովը դրաւ եւ գետինը նստաւ, ծունկերը տակը ծալլած, շրջազգեստը տարածած։

—Հիմակ, ըսաւ, պէտք խաղացող փոքր աղջկան մը պէս, ճաշիկնիս պիտի ընենք, քեզի պիտի կերցունեմ։

Հակառակ իր զուարթ շեշտին, փոքր աղջիկը մտահոգ ակնարկով մը կը քննէր իր մայրը՝ խշտիկին վրայ նստած, բուրդէ անպիտան վերմակով մը պլլուած, որ ատենօք մեծագին կերպաս մը ըլլալու էր, այլ որ հիմակ ցնցոտի մըն էր հինցած, գունատ։

—Դուն ալ անօթի՞ ես, հարցուց մայրը։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԴԵԿՏ. 22/3 ՅՈՒՆՎ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Կառավարական Թեկնածու ... Ալէքսանդր Տիւմա Որդի. — Ֆրանսայի կառավարութիւնն ստիպուած պատիւ մ'ըրաւ անուանի ընկերաբան ու վիպասան Ալեքսանդր Տիւմա Որդւոյ, յանձին նորա մեծարելով ֆրանսայի գրագէտ ականաւոր դասն։ Անցեալ շաբաթ օր կրթական նախարար Պ. Լէկ, Գեղարուեստից գիւանին տնօրէն Պ. Ռուժոնի հետ, գնաց մեծանուն մատենագրին բնակարանն, և Պատուոյ Լէգէոնին մեծ-սպայութեան (Բ. կարգ) պատուանշանն անոր յանձնելով, ըսաւ թէ կառավարութիւնն այս կերպիւ կը փափաքի յայտնել երախտագիտութիւն ու համակրանք ամեն անոնց որք Ալեքսանդր Տիւմայի պէս կը բարձրացնեն երկրին բարի համբաւը։ — Նոյն կարգի Պատուոյ Լէգէոն տրուեցաւ նաեւ՝ երբեմն բարեգէպ կողմնդչէպ՝ Վիեննայի և Լոնտոնի նախկին դեսպան Պ. Տըքըէի, որ վարժապետութենէ յառաջ եկած, դիւանագիտական ասպարէզին մէջ ամենաբարձր պաշտօններու հասած է արդէն։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆՆ, որ Դեկտ. 15/27ին գադրեցուց իւր նիստեր, կոչանքի կարճ արձակուրդ մը միայն պիտի վայելէ։ 1875ի սահմանադրական օրէնքին համեմատ, Ծերակոյտն և Երեսփ. Ժողովը պարտին գումարուիլ յունուարի երկրորդ երեքշաբթին։ Այս տարի սոյն երեքշաբթին յունուարի 8ն է (Ն. Տ.), այսինքն՝ աշնան նստաշրջանին փակումէն միայն 11 օր ետքը։ Խորհրդարանը գումարուելուն պէս պիտի զբաղի ելմտացոյցով և գանձային բարենորոգման ծրագրերով, որոց կարեւորագոյնն է ժառանգութեանց վրայ նոր և աւելի ծանր տուրքն, որուն շատեր կը հակառակին։ Կ'երեւի թէ Պ. Շ. Տիւբիւի սոյն ծրագրին ընդունելութիւնը վստահութեան խնդիր պիտի ընէ։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ. — Ճենովայի վերաքննիչ ատեանն աւչեւ Ֆրանսացի հարիւրապետ Ռոմանիի դատին վերաքննութիւնը գոնփոկ կատարեցաւ։ Միայն դատավճիռն հրապարակաւ արտասանեցաւ։ Հեռագիրն արդէն ծանոյց թէ Սան Ռեմոյի դատարանին վճիռն հաստատուած է, այսինքն՝ ֆրանսացի հարիւրապետը դատապարտուած է 14 ամիս բանտարկութեան, 1,200 ֆրանք տուգանքի, ինչպէս և նախնական դատարանին ու վերաքննութեան ծախուց։ Դատավճռոյն ընթերցումը լռութեամբ լսեցին ներկայք։ Հարիւրապետն ամենայն պաղարեամբ լսեց զայն։ Երբ դատական պաշտօնարանին սանդուխէն կ'իջնէր ոստիկանութեան հարիւրապետին ու տեղակալին մէջ առնէ, որք զինք բանտ կը տանէին, ձայն մը լսեցաւ որ երկիցս աղաղակեց «Կեցցէ Ֆրանսա»։ Հարիւրապետին եղբայրն էր որ՝ երբեւ ֆրանսացի՝ այս աղաղակը կ'արձակէր, բայց Իտալացիք ուշադրութիւն չըրին։

ՊՈՒՐՊՈՆՆԵՐՆ. — Այսօր Հարաւային Թիրոլի Արքօ քաղաքին մէջ կը կատարուի Նապոլիի նախկին Պետութեան վեհապետին յուղարկաւորութիւնն։ Իւր եղբայր Ալֆոնս տը Պուրպոն, կոմս Քազերդայի, որ Երկուց Սիկիլիայից արքայական տան պետը կ'ըլլայ, 53 տարեկան է։ Պատանի մ'էր տակաւին երբ Կայէդայի պաշարման մէջ մաքառեցաւ Իտալեան զօրաց դէմ և յետոյ Փափական բանակին մէջ Սպանիա։ Ինչպէս յայտնի է, Նապոլիի և Երկուց Սիկիլիայից Պուրպոնեանեան տան իշխանութիւնն և աստղուածքն անցած են Սավոյայի տան, որ այժմ Իտալիոյ վրայ իշխող արքայական գերդաստանն է։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Ումպերդօ Թագաւոր եւ իւր ցուակցութիւնն հեռագրեց Նապոլիի նախկին Թագուհւոյն, Ֆրանսուա Բ.ի այրի կնոջ։ Ֆրանսուա Բ., առանց պաշտօնապէս հրաժարելու իւր իրաւունքներէն, ի վաղուց հասկցուած էր թէ կ'ընդունի կատարեալ իրողութիւնները։ Երբ Միլանօ կը բնակէր (ցի իւր կին Պաւիերայի իշխանուհի մ'է և քոյր Աւստրիոյ կայսրուհւոյն), սիրալիր յարաբերութիւններ կը տածէր Իտալիոյ արքայազուններուն՝ Ճենովայի և Աոստայի դուքսերուն հետ։ 1884ին, երբ Ումպերդօ թագաւոր այցելեց Նապոլի՝ հիւանդի սոսկալի ճարակման պահուն, Ֆրանսուա թագաւոր իւր բարեկամներէն միոյն յանձնեց այս քաջութեան և մարդասիրութեան համար խնդակցիլ Իտալիոյ թագաւորին։ — Աւստրիոյ արքունիքը 20 օր և Պերլինի Արքունիքը 10 օր սուգ պիտի պահեն։

ԱՆԳԼԻԱ. — Դեկտ. 17/29ին Պ. Կլատսթոն իւր ծննդեան 85րդ տարեդարձը, (86րդ տարին թեւակոխելը,) տօներ է իւր Հարտընի դղեկին մէջ։ Այս տարի աւելի առողջ է եղեր քան անցեալ տարի այս ժամանակ, երբ շատ յոգնած էր 11 ամիս տեւող խորհրդարանական նստաշրջանին ճնշման ներքեւ։ Այս նախկին վարչապետէն աւելի ծեր միայն մէկ վարչապետ ունեցեր է Անգլիա, այն է Լորտ Ռըսէլ, որ 86 տարու ապրեցաւ, բայց արդէն 76 տարեկանին մէջ գործէ քաշուած էր։ Բալմէրսդըն մեռաւ վարչապետի պաշտօնին մէջ 81 տարեկան։ Լորտ Կրէյ քանի մը ամիս առաջ մեռաւ 81 տարեկան, Ուէլլինկդընի դուքսն 82 տարեկան, բայց իրենց մահէն շատ առաջ գործէ քաշուած էին։ Նախկին վարչապետն ընտանեօք Քան (Ֆրանսա) կ'երթայ այս օրերս, ուր պիտի բնակի Թօրան դղեկին մէջ, զոր երկու տարի առաջ գնած է Լորտ Ռէնտըլ։ Ցեռոյ ծերունին քաղաքագէտը պիտի երթայ Պիարից, ուր հիւր պիտի ըլլայ ուրիշ Անգլիացիի մը, Պ. Արմիդէջի, փետր.ի երկրորդ շաբաթէն մինչեւ ապրիլի սկիզբը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՔ. — Յունուար 1/13էն սկսեալ, Տորբադի Համալսարանին մէջ ամեն դասեր ռուսերէն լեզուաւ պիտի աւանդուին։ Տորբադ մինչեւ մօտ ժամանակներս Ռուսիոյ մէջ գերմանական կրթութեան գլխաւոր կեդրոնն էր, ուր ամեն դասեր գերմաներէն կ'աւանդուէին, Գերմանիոյ համալսարանական ոգւոյթեամբ։ Կառավարութիւնն հետզհետէ ռուսացուց այս հաստատութիւն, և այժմ ալ կը տնօրինուի որ գերմանական դպրութիւնն երբեւ ուսման մասնաւոր ճիւղ միայն աւանդուի հոն, և ամեն գասախօսութիւնք ռուսերէն ըլլան։

ԿԻՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐ Ի ՌՈՒՍԻԱ. — Կոմս Դելիանովեանց, կրթական նախարարը, վերստին օրինագիծ մը մատուցեր է Պետական Խորհուրդին որպէս զի կիներուն թոյլ տրուի բժշկական արուեստն ի գործ դնելու։ Այս կարգի երրորդ կամ չորրորդ առաջարկն է այս որ կ'ըլլայ, բայց այս անգամ շատ վերջնական պաշտպանութիւն գտնելուն շնորհիւ կը յուսացուի որ յաջողի։ Եթէ կիներուն արտօնութիւն տրուի, մեծ գումարներ խոստացուած են կին բժիշկներուն պատրաստութիւնն ապահովելու և յառաջացնելու համար։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Ֆաւէէօ կը պատմէ թէ առեւտրական ինչպիսի ձախողութեան մը մատնուած է Մայանսի խոզեղինաց խանութպան մը՝ անակնկալ պատճառներով։ Իւր ծախած երշիկները փաթթելու համար հին թուղթերու ծրար մը գնած էր, որոց մէջ, (սատանան բան գործ չունի՛ հա,) կային գործաւորական լրագրի մը քանի մը թերթեր։ Արդ, վերջերս զինուոր մը երշիկ կը գնէ այն տեղէն, զոր խանութպանը կը փաթթէ յիշեալ լրագրին մէկ կտորին մէջ, առանց ամենեւին ուշադրութիւն ընելու։ Բայց զօրանոցին մէջ կը նային, և ամեն զօրականներու կ'արգիլուի ո՛ և է գնում ընել նոյն խանութէն։ Գերման լրագիրք այս դէպքը կը պատմեն որպէս զի խանութպաններն ուշադրութիւն ընեն նոյն իսկ այն թղթի կտորներուն որոց մէջ բան կը փաթթեն։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ. — Զանիբա Ռուճէնտրա Ուատէյր, Հնդկաստանի մէջ Մայսօրի ընդարձակ Պետութեան Մահարաճան, որ քանի մը տարի առաջ Կ. Պոլիս եկած էր, անցեալ հինգշաբթի զոհ գնաց կեդծմաշկութեան։ Որդեգիրն էր հընդկաստան Ռաճա Քրիշնայի, որ 1799ին ի գահ բազմած էր։ 1868ին անոր յաջորդեց, բայց իւր իշխանութիւնն ի գործ դրաւ չափահասութենէն ետքն, 1881ին, որովհետեւ Հնդկաստանի կառավարութիւնն յիսուն տարի ստանձնած էր Մայսօրի վարչութիւնը։ 1881ին եղաւ Հնդկաստանի հարկատու մեծագոյն իշխաններէն մին, տարեկան 15 միլիոն րուբի հասոյթ ունէր, և 21 թնդանօթի արձակմամբ ողջունելու իրաւունքը կը վայելէր։ 1884ին Հնդկաստանի կայսրուհին Վեհ. Վիքթորիա Հնդկաստանի Աստեղ տեւգ պատուանշանը տուաւ անոր։ Մայսօր Հայտերապատէ ետքն ամենէն բազմամարդ երկիրն է Հնդկաստանի մէջ։

ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ. — Բժիշկներն յետ քննութեան որոշեցին թէ Եգիպտոսի Բարձր. Նախարարապետին սրտին արկածն այնքան ծանր չէ, և ըստ վերջին լրոյ, ապաքինութեան ճամբուն մէջ է։ Ընդհանուր վիճակն աղէկ է։

Պ. ՔԱՁԻՄԻՐ ՊԵՐԻԷ. — Դեկտ. 16/28ին, գերման դեսպան Միւնսդէր կոմս Հանրապետութեան Նախագահին յանձնեց Սաքս-Վէյմարի մեծ դուքսը, շնորհակալութիւնն յայտնելով այն մեծարանաց համար որով Սաքս-Վէյմարի հանգուցեալ գահաժառանգն ընդունուած էր ֆրանսական իշխանութեանց կողմէ, իւր հիւանդութեան միջոցին ի Քան բնակած պահուն։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ Գ.ԻՆ ի պատիւ յիշատակարան մը կանգնելու գաղափարը սիրով ընդունուեր է բոլոր Ռուսիոյ մէջ։ Նոյն իսկ Լեհաստանի գերման և լեհ գործարանատէրք հազարական ռուբլ ստորագրուեր են ի մասնակցութիւն հանգանակութեան։

ԿՈՄՍ ԻԿՆԱՏԻԷՎ. — Ծանուցինք թէ Վեհ. Նիքոլա Բ. կայսեր գահակալութիւնն Իտալիոյ Թագաւորին ծանուցանելու պաշտօնը կատարած է կոմս Իկնադիէվ, նախկին դեսպան Կ. Պոլսոյ։ Այս առթիւ Ումպերթօ Թագաւոր Զարին ներկայացուցչին նուիրեց փղոսկրեայ կաղամար մը ադամանդներով զարդարուն, թուղթ կտրելու դանակով մը, որոյ կոթն ոսկի է, կտրող մասն արծաթէ, և ամբողջութիւնը նմանապէս ականակուռ։

ԿԱԼԼԵՍԻ ԻՇԽԱՆԻՆ Թղթատարական պայուսակը տանող կառապանը յունական Ս. Ծննդեան գիշերը քիչ մնաց պիտի կողոպտուէր Սէնտրինիկէմի մօտ, ուր է իշխանին դղեակը։ Երկու չարագործներ յարձակեցան կառապանին վրայ, որոց մին ուզեց չուան մը անցունել անոր վզէն, մինչ միւսը ձին զարնել վար ձգել կ'ուզէր։ Բայց կառապանն յաջողեցաւ ճողոպրել, և խաբաղանի այնպիսի հարուածներ իջուց չարագործներուն, որ թողուցին կառքն ալ կառապանն ալ, իսկ աճապարեալ ձին հովի պէս սուրալով՝ կառքն ողջամբ հասուց իշխանական դղեակը։

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆ. — Կին դահիճ. — Աւստրիոյ դահիճ Սէյֆէռի մահէն ի վեր, Վիեննայի մէջ շատեր դիմեր են կառավարութեան՝ դահճի պաշտօնը խնդրելու։ Եղած դիմումներուն մէջ ամենէն հետաքրքրաշարժն է գեղանի կնոջ մը հետեւեալ գիրն, որ իւր լուսանկարը կցելով իւր նամակին, դահճի պաշտօնին թեկնածու կը հանդիսանայ, ըսելով.

«Հազիւ 28 տարեկան, ֆիզիքական մեծ զօրութեամբ մը օժտուած եմ։ Իմ իգական սեռս, ու մանաւանդ իմ գեղեցկութիւնս զիս մատնանիշ կ'ընեն խնդրած պաշտօնիս։ Եւ իրօք, վերջին անձն որոյ վրայ մահապարտը կ'ուզէ իւր նայուածք՝ դահիճն է, որ տանէն ինն՝ սոսկալի կերպիւ տգեղ մարդուն մէկն է։ Ո՞րչափ աւելի մխիթարական կ'ըլլար դատապարտեալի մը համար՝ Յաւիտենականութեան մէջ մտնելէն առաջ կաշկանդուիլ կնոջ մը անուշիկ ձեռներով, որոյ դիւթիչ նայուածքը պահ մը անոր մոռցնել պիտի տար մահէն աւելի ահաւելի բարոյական հոգեվարքի մը տանջանքը։»

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 2 Յունվ. — Պ. Քազիմիր Պերիէ ընդունեց դեսպանական մարմնոյն շնորհաւորութիւնները ամանորի առթիւ։ Պատասխանելով պապական նուիրակին խրախճակցութեան ըսաւ թէ Ֆրանսայի համար դեսպանական մարմնոյն բրած բարեմաղթութիւնները կը համապատասխանեն այն բարեմաղթութեանց զորս Ֆրանսա կ'ընէ օտար վեհապետաց, օտար վարչութիւններու և այն ազգերու համար զորս կը ներկայացնէք։ Ֆրանսա որ իւր ճակատագրին տէրն է և գիտէ որ ինչ կ'արժէ ու ինչ կրնայ ընել, պատիւ կը համարի հաստատել իւր խաղաղասիրութիւնն, և իւր մարդասիրական բարենպատակ գործունէութիւնն։ Ֆրանսա իւր անցեալն և իւր ազնիւ հաւատարիմ մնալով, կը բաղձայ քաղաքակրթութեան դատին ծառայել։

ՊԵՐԼԻՆ, 2. — Ամանորի ընդունելութեան առթիւ, Կայսրը մասնաւոր մեծարանք ըրաւ Հօհէնլօէ իշխանին, որուն միայն ձեռքը սեղմեցին Կայսրն ու Կայսրուհին։ Զօրապետներն ընդունելութեան առթիւ Կայսրն ո և է քաղաքական ակնարկութիւն չըրաւ։

ՌՈՒՍԱՑ ՓԱՇԱ

ՓԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ, 2. — Մայր կայսրուհին պիտի ընդունի փողը Ֆուտա փաշան։

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՔԱՌԼՕՎԻՑ (Հունգարիա). — Սերբ Պատրիարքութեան մայր եկեղեցին երէկ գիշեր կողոպտուեցաւ։ Գողն այսօր բռնուեցաւ. գողօնն ալ գտնուեցաւ։

ՍԵՐԲԻԱ

ՓԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ. — Պելկրատի ռուս դեսպան Պ. Բերսիանի ի մօտոյ իւր պաշտօնատեղին պիտի դառնայ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Վ. Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ

Հետեւողութեամբ

Օ–Էգչ–Օբ Դ–Ո–Օգոբ Թոյս–Էոյ Բ–Ծ–Ս–Թ–Ս

ԱՌԱՒԵԼ ՔԱՆ 45,000 ԲԱՌ, ՈՃ, ԵՒԱՅԼՆ

Անգլիերէնէ ի հայ-աշխարհիկ բառգրքի մը անհրաժեշտ պէտքը ի վաղուց զգալի եղած էր. սոյն պէտքը լիովին գոհացուցած է Անատոլիա Գոլէճին ուսուցիչներէն Վ. Յ. Յակոբեան էֆէնտի պատրաստելով իր երկու պաշտօնակցաց աջակցութեամբ։

Բաց ի սովորական բառերէ եւ ոճերէ կը պարունակէ նաեւ "գիտութեանց, արուեստից եւ զեղեցիկ դպրութեանց, վերաբերեալ բոլոր բառերն եւ ոճերն, պարզուած իրենց ճիշտ հայերէն համանշանակներով, հետեւողութեամբ Բաշունիի, Աւգերեանի, Նորայրի, Կոյլուեանի եւ Նուպարեանի Գաղ. Հայ. Անգլ. եւ Գերմաներէն բառարանաց եւ գիտական-արուեստական նորագոյն գործոց մանրակրկիտ բաղդատութեամբ, ի հարկին նաեւ բացատրելով։

Սոյն բառգրքին կցուած է նաեւ. 1. Անգլիերէնի մէջ գործածական դարձած լատիներէն, գաղղիերէն, իտալերէն եւլն. ոճեր։ 2. Յատուկ անուանց ցանկ մը՝ հնչումներով։ 3. Տարրական քերականութիւն մը Անգլիերէն լեզուի, յորում պարզուած են մասնիկներու դերն եւ զօրութիւնն, անգլ. հնչման եւ շեշտերու մասնաւոր կանոններն, համառօտագրութիւնք որ յոյժ գործածելի են լեզուին մէջ։ 4. Այլ եւ այլ նշանք, հնչումներն, մեծ խնամով հայատառ»։

Ամբողջ գործը «փոխանակ 35ի» որ խոստացուած էր՝ 45 թերթ պիտի լինի։ Բաժանորդագինն է պարզ կազմ 30, լաթ՝ 35 եւ կիսակաշի՝ 40 ղուրուշ։ Փոստի ծախքը գնողին վրայ է։

Փափաքողք պարտին դիմել հրատարակչին, Զ. Թորոսեան գրավաճառ Պոլիս, Պահճէ-Գափու Նոր փոստին դէմ թիւ 4. ուր է «միակ» կեդրոնատեղին գործոյս։ Ա. թերթին նմուշը ձրի կը տրուի զրատուներէն։ Լոյս տեսած թերթերը կը տրուին բաժանորդաց։ Հրատարակուած է 4րդ թերթը։

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 23 դեկտ.

Վերարգոյ Տեարք. Եւլմասեան էֆէնտիի հրաժարեցուցման առթիւ, օտար լրագրոյ մը մէջ իմ անձիս դէմ թշնամանքներով լի յօդուած մը հրատարակուած, և Արեւելքի 20 դեկտ. թուոյն մէջ ևս այս մասին հատուած մը տեսնուած է։

Ցայտնի է թէ՝ մեր միւս Պատ. անդամակիցներէն ոմանք հրաժարելով և ոմանք չի կրնալով յարատեւել իրենց պաշտօնը, ժամանակէ մ'ի վեր Հոգաբարձութեան բոլոր հոգերը և պատասխանատուութիւնք միայն իմ վրաս մնացած է։

Սոյն պաշտօնն իբրեւ աւանդ նկատելով և հաստատութեանս ամեն կերպ շահերը պաշտպանելն ինձ սկզբունք և կէտ նպատակի ունենալով, ըստ իմ կարողութեան աշխատելու վրայ եմ, սպասելով նոր և կարող Հոգաբարձութեան մը կազմութեան։

Այս շահերն ո՛ և իցէ անձնական բաղձանաց չի զոհելու համար մինչ ցարդ ամէն ճիգ թափած եմ։

Մեր փափաքն է հաստատութեանս այնպիսի վիճակի մը վերածել, որ ամենուն վստահութիւնն և համակրութիւնք վայելէ, և մայրաքաղաքիս մէջ գտնուած ուրիշ հիւանդանոցներէ վար չմնալէ զատ՝ աւելի բարձր դիրք մ'ունենայ։

Մեր այս անկեղծ բաղձանաց հասնելու համար, մայրաքաղաքիս մէջ գտնուած հռչակաւոր, փորձառու և մասնագէտ բժշկաց այցելութեան կարօտ ըլլալնիս յայտնի է։

Ահա հիւանդանոցի պատիւը և հիւանդաց շահերը ի նկատի առնելով, մայրաքաղաքիս մէջ հռչակաւոր և փորձառու վիրաբոյժ Տօքթ. Լարոնի հետ երկու տարուան համար պայմանագրութիւն մը կնքեցինք։

Հրապարակաւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք յիշեալ պատուարժան տօքթորին, որ իբր փոխան երախտեաց ծառայութեան, անշան գումարով մը ստանձնեց սոյն պաշտօնը, մինչեւ մենք յանձնառու էինք աւելին իսկ վճարել յօգուտ հիւանդաց։

Կրնանք բերկրութեամբ յայտարարել թէ՝ այսօրուան օրս մեր պատսպարեալներն թէ՛ սննդեան, թէ մաքրութեան և թէ հոգողութեան մասին աւելի գոհացուցիչ վիճակի մէջ կը գտնուին. զայս կը վկայեն ամեն անոնք, որ հիւանդանոց գացած և անկողմնակալութեամբ դիտած են։

Թէպէտեւ լրագրաց մէջ բանակռուի և վիճաբանութեանց մտնել իմ սովորութիւնս չէ, և այսպիսի հրապարակային վիճաբանութիւնք ըստ իս՝ հաստատութեանս օգտին չեն համապատասխաներ, բայց միայն և անտեղի հրատարակութիւններով հանրութեան շեղեալ մտքերը ուղղելու համար, պարտաւորեցանք եղելութիւնք համառօտակի յայտնել։ Արդէն այս մասին եղած մանրամասնութիւնք տեղեկագրուած են առ Պատկ. Կեդր. Վարչութիւնն։

Մնամ յարգանօք
ՍԱՐԳԻՍ Յ. ԹԱՇՃԵԱՆ

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ

Հրատարակուեցան 1, 2, 3, 4 եւ 5 բերբերը։ Վերջին բերբը կը հասնի մինչեւ Bacholle բառը։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ ՄԷԿ ՄԷՃԻՏ

Իւրաքանչիւր բերբը 20 փարայ

Դիմել ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Պոլիս Սուլթան համամ փողոց թիւ 14

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ 10,000,000 անգլ. ոսկի

Կեդրոնատեղի Ղալաթիա

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈԼԻՍ

Հոճիւսէյէ փողոց, Թօմրըն խան

ԴՐԱՄԵՆԵԱԿ Ի ՊԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

ԴԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Մասնաճիւղեր

Ատալիա	Պաղտատ	Լիմասօլ	Ռուսճուք
Ատանա	Պէրութ	Մերսին	Սէլանիկ
Այտըն	Պրուսա	Նազիլլի	Սամսոն
Հալէպ	Դամասկոս	Նիկոսիա	Իզմիր
Աղեքսանդրիա	Գոնիա	Ուշաք	Սոֆիա
Անդր. Պոլիս	Լառնաքա	Փիլիպէ	Տրապիզոն
Էնկիւրի	Գահիրէ	Բոր-Սայիտ	

Պարտամուրհակներու եւ արժեթուղթերու յանձման փոխարէն ստակ փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշւով։

Դրամադրեց արժեթուղթերու։

Հանուած փոխանակագիրներու, չէքերու, պարտամուրհակներու եւ հեռագրական հրամանագիրներու Թուրքիոյ եւ արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ։

Բացուած ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժեթուղթերու եւ արժէքաւոր նիւթերու։

Գանձում կտրօններու, արժեթուղթերու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառում եւ գնում դրամներու։

Օսմ. կայս. Պանքան կ'ընդունի դրամական աւանդներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հասատատ տոկոսի պայմանով.

Տարին 2 ½ % մէկ տարուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1 ½ % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց աստի փոխատուութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի իբր աւանդ։

Բերայի զրասենեակն ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ասկից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վիճակահանութեան զանազան թուղթեր, ինչպէս, Փարիզ քաղաքին պարտամուրհակներ, օսմանեան պարտամուրհակներ, հելլենական պարտամուրհակներ, Բանամայի պարտամուրհակներ, եւ այլն եւ այլն։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅԻ ԴՐԱՄԵՆԱԿԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտամուրհակներու բոմէնաներ, եւ արժեթուղթեր կ'ընդունին, ընթացիկ հաշւով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի, տարին 3 ½ տոկոսով։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, կայսերական իրատէ մը վաւերացուցած ըլլալով Ամեն. Տ. Մատթէոս Սրբազանի ընտրութիւնն ի Պատրիարքութիւն Հայոց Թուրքիոյ, Նոր Պատրիարքի ընտրութիւնն երէկ Պատրիարքական Տեղապահ Գեր. Հմայեակ Սրբազանի կողմէ հեռագրաւ հաղորդուեցաւ Նորին Ս. Օծութեան ամենայն Հայոց Հայրապետին ի Ս. Էջմիածին, նոյնպէս, Երուսաղեմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազանին և Աղթամարայ Կաթողիկոս Ամեն. Խաչատուր Սրբազանին։

* * *

Պատրիարքական Գեր. Տեղապահին հրաւիրանօք, երէկ, միջօրէէն յետոյ, Ազգ. Պատրիարքարան հաւաքուեցան Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, Ազն. Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան, Միքայէլ էֆ. Սէթեան և Յովհաննէս էֆ. Թորոսեան որոնք Տեղապահ Սրբազանին հետ խորհրդակցութեամբ, նորընտիր Ս. Պատրիարք Հայրն հրաւիրելու համար։

Ահաւասիկ եղած կարգադրութիւններ։

Պատգամաւորութիւն մը կազմուեցաւ վեց եկեղեցականներէ և վեց աշխարհականներէ որոնք յառաջիկայ երկուշաբթի առաւօտ, ժամ 5ին, խմբովին պիտի երթան Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցին ուսկից պիտի հրաւիրեն Ս. Պատրիարք Հայրն ի Մայր Եկեղեցի։ Շիրքեթի շոգենաւ մը Սկիւտարէն Սիրքէճի պիտի փոխադրէ Ն. Ամենապատուութիւնն ու հրաւիրակները որոնք կառքերով պիտի երթան ի Մայր Եկեղեցի, ուր ժողովը գումարուած պիտի ըլլայ նոյն պահուն։

Մայր Տաճարին մէջ, յատենի ժողովոյ, Ն. Ամենապատուութիւնն ըստ սովորութեան իւր ուխտը կատարէլէ ետք, հանդիսաւորապէս պիտի առաջնորդուի ի Պատրիարքարան և պիտի բազմի Պատրիարքական Աթոռին վրայ։

Պատգամաւորութեան անդամներն են.

Եկեղեցական դասէն.

Գեր. Գրիգորիս եպսկ. Յովհաննէսեան
» Մելքիսեդեկ » Մուրատեան
Արժ. Տ. Յակոբ Ծ. Վ. Աչոտ
» » Գէորգ » » Երէցեան
» » Սահակ Ա. Ք. Տէր-Սարգսեան
» » Միքայէլ » » Աչճեան

Աշխարհական դասէն.

Անտոն էֆէնտի Հաճեան
Մկրտիչ » Մանուկեան
Սահակ » Ղազարոսեան
Յովհաննէս » Թորոսեան
Տիգրան » Բարաղամեան
Յարութիւն » Մոստիչեան

* * *

Մայր Դիւանն կողմէ յատուկ պաշտօնագրով մը Ամեն. Տ. Մատթէոս Ս. Պատրիարքին ի պաշտօնէ հաղորդուեցաւ դեկտ. 7ի ժողովոյն քուէարկութեան արդիւնքը և պատրիարքական ընտրութեան վաւերացումը կայս. Իրատէով, Ն. Ամենապատուութիւն հրաւիրուեցաւ իր Ուխտը կատարելու և բազմելու պատրիարքական Աթոռին վրայ։

ՀԱՆԴԷՍՔ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ

Երկուշաբթի օրը տեղի ունեցաւ յՕրթագիւղ Նորատունկեանց բնակարանին մէջ, Յովսէփ էֆէնտի Եուսուֆեանի ամուսնութիւնն ընդ Օրդ. Օր. Սուլթան Աղնաւորեանի, դուստր Բերայի ծանօթ ազգայիններէն Յարութիւն էֆէնտի Աղնաւորեանի։ Կնքահայրն էր Տիգրան էֆէնտի Եուսուֆեան։

Պսակի արարողութեան նախագահեց գիւղին քարոզիչ Գեր. Վահրամ եպիսկոպոս Մանկունի։

Հարսանեաց հանդէսը բոլորովին ընտանեկան հանգամանք մ'ունէր։ Բազմաթիւ ծաղկեփունջեր ու շնորհաւորական գրեր ղրկուած էին ազգականներու և բարեկամներու կողմէ։

Նորապսակ ամոլք, ներկայից ջերմագին խնդակցութիւններն ընդունելէ ետք, իրիկունը մեկնեցան ի Բենիքիւղ, Շիրքեթի Խայրիյէ կողմէ իրենց տրամադրութեան ներքեւ դրուած շոգեմակոյկով մը։

* * *

Նոյն օրը տեղի ունեցաւ ի Բերա, Վահմ. Նուրեան էֆէնտիի բնակարանին մէջ, Սէրգօ պէյ Պալիօզեանի ամուսնութիւնն Ազն. Օր. Զարուհի Նուրեանի հետ, կնքահայրութեամբ Կիւլպէնկ էֆ. Կիւրիւնեանի։ Պսակի արարողութեան նախագահեց Գեր. Մելքիսեդեկ Սրբազան։

Այս հանդէսն ալ բոլորովին ընտանեկան հանգամանք մ'ունէր և մտաւոր ազգականներ միայն ներկայ էին։ Բազմաթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ ու ծաղկեփունջեր ղրկուած էին։

Սէրգօ պէյ և Տիկին Զարուհի Պալիօզեան մօտ օրէն կը մեկնին Իզմիր։

ԾՄԱՐՏՆ ԿԻՆԸ. Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց եւ Կամուրջին գլուխը Սուճի Պօզօ աղայի քով։ Կեդրոնատեղին է Պալենց գրատունը, Զարմարօղլար Եօգու չարշու, Թ. 20, Կ. Պոլիս։ Գին է 5 ղուրուշ։ Թ. 211 3—3

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Ռուսիոյ մէջ կուսակալի օգնական Պ. Ալեքսանդր Մուսին Բուշքինի։

Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր աւագ թիկնապահ զօրավար կոմս Մուսին Բուշքինի կնոջ՝ Օլկա կոմսուհւոյն և երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ աղջիկներուն Օր. Էլիզապէթի և Օր. Սոֆիի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՆՈՒՑՈՒՄ. — Պիթլիսի կուսակալ Հասան Թահսին փաշայի կողմէ դեկտ. 19 թուականաւ հեռագիր մը ծանուցած է թէ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, նահանգին մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

ԼԵՅԼԷԻ ԲԱՂԱՒԻՔ. — Այս գիշեր Լէյլէի Բաղաւիք՝ Մարգարէին մօր յղութեան տօնն ըլլալով, բոլոր մզկիթներու մինարէները կանթեղներով պիտի զարդարուին և բոլոր մզկիթներու մէջ հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ պիտի ըլլան վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

ՍԱՄՈՍԻ նորընտիր իշխանը՝ Ծօրճի փաշա, կուսակալի նախորդ օգնական Կրետէի, ուղերձ մը մատուցանելով առ Վեհ. Սուլթանն, շնորհակալութիւն մատուցած է իրեն նկատմամբ եղած կայս. այս շնորհին համար։

— Ծօրճի փաշա բնիկ Շքոտրացի է և կաթոլիկ կրօնքին կը պատկանի։ Վարած է Կրետէի մէջ զայմագամութեան ու կառավարչի պաշտօններ։ Նոյնպէս Տիմէթօքայի ու Տեքէ Աղաճի կառավարչութիւնները։ Հմուտ է օսմաներէն, ֆրանսական ու յունական լեզուներուն։

ՊԱՐՕՍԱՅ Մահարաճան երէկ Սիրքէճի ճամբով Հնդկաստան ուղեւորեցաւ Խտիվկէի շոգենաւով։

Մահարաճան երէկ առաւօտ Մեծեպարքոս Ճէվտա փաշայի ապարանքը գնաց ի նշան թէշ և այցելութիւն տուաւ Ն. Բարձրութեան։

Առջի օրն ալ այցելեց Պէյլէրպէյի կայս. պալատն և յատուկ շոգեմակոյկով պտոյտ մը կատարեց Վոսփորի վրայ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և թղթատարական վերատեսչութիւնը նկատելով որ Հիճազի ու Եէմէնի նահանգաց թղթատարական պայուսակները միայն Մասսուայի ու Խտիվկէի շոգենաւերով կը ղրկուին, որով պայուսակներն հազիւ 30-35 օրէն Հօտէյտա կը հասնին և վաճառականաց ու ժողովրդեան գործերը յապաղմանց կ'ենթարկին, արտօնութիւն խնդրած է Բ. Դուռնէն որ յետ այսօրիկ այդ պայուսակներ ղրկուին առաջին առթիւ մեկնող ո և է ընկերութեան շոգենաւերով։ Բ. Դուռն ըստ այնմ հարկ եղած արտօնութիւնը տուած է նոյն վերատեսչութեան։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ վերատեսուչ Ռաիֆ փաշա նկատելով որ օտար երկիրներէ ապրանք բերող նաւեր ապրանքի մաքսատան առջեւ խռնուելով թէ նաւահանգստին անցուդարձին արգելք կ'ըլլան և թէ մաքսատան գործառնութիւնք ալ կը խանգարուին և նկատելով որ Թուրքիոյ ներսերէն բերուած ապրանքներու մաքսատունը մեկնած տեղէն կ'առնուի, որոշած է որ ասոնք իբրև դատելով նաւահանգիստէն դուրս տեղ մը ապրանքներու համար մաքսատան ճիւղ մը հաստատուի։ Առ այդ յարմար դատուած է Սթէնեայի մէջ տեղ մը, ուր երբեմն ջաղացք մը կար։ Առջի օրը Մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Պերթրամ էֆէնտի մէկ քանի պաշտօնեաներու և ճարտարապետ Պ. Վալօրիի հետ այդ տեղը գնաց և տեղւոյն վրայ քննութիւն մը կատարեց։

— Ղալաթիոյ քարափին վրայ նոր շինուած մաքսատան շէնքերուն համար կայս. թիկնապահ Մէհմէտ Բէյաի փաշա, որ անցեալ օր Մաքսային վերատեսուչ Ռաիֆ փաշայի հետ զայնս աչքէ անցուցած էր, տեղեկագիր մը պատրաստելով մատուցած է Վեհ. Սուլթանին։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ նահանգին վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազը Դատական նախարարութեան ղրկած է նահանգին դատական գործառնութեանց ինչպէս նաեւ բանտարկելոց անուններն ու ոճիրներու տարիճանները պարունակող երեք ամսուան վիճակագրութիւն մը։

ՊԱՆՔԱՆԵՐՈՒ ՄԻԱՑՈՒՄ. — Ցայտնի է թէ «Պանք տը Քօնսդանդինօբլ» և «Սօսիէթէ Օթօման» դրամատանց միացումը որոշուած էր այդ երկու հաստատութեանց բաժնետիրաց ընդհ. ժողովներուն կողմէ և կը մնար միայն կայս. կառավարութեան վաւերացումը։ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը և պետական Խորհուրդը, որոնց յաջորդաբար մատուցուած էր միացման ծրագիրը, համամիտ գտնուած են անոր։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ.— Ատալիաի մէջ դեկտ. 19ին քոլերաէ վեց դէպք ու երեք մահ։

—Վանայ Ատիլճէվազ գաւառակին մէջ դեկտ. 18էն 19, մէկ դէպք և առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։

ՄԵԼՔԻԴՆԵՐՈՒ Պատրիարք Տ. Ղրիգորիոս երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս Եգիպտոս։

Կիրակի օր, Մելքիդներու Պատրիարքը նախագահեր է մայրաքաղաքս գտնուող Մելքիդներու ժողովին, որ այդ հասարակութեան գործերը վարելու համար հոգաբարձութիւն մը ընտրելու պաշտօն ունէր։ Ընտրուեր են Թէմպէքքիի ընկերութեան տնօրէն Պ. տը Զոկէպ, Մեծ-Եպարքոսին քարտուղար-թարգման Վէքիլ էֆէնտի, Բերայի նօտար Նաամէ էֆէնտի և Թղթատարական վարչութեան պաշտօնեայ Իպրահիմ էֆէնտի։

ԱՅՏԸՆԻ նահանգին Մէնթէշէ գաւառին մէջ գտնուած Պոտրումի բերդն ընդհանուր բանտի վերածուած է, ուր պիտի բանտարկուին նահանգիս բանտերէն ղրկուած ոճրագործք։ Այդ տեղին պահպանութեան համար հարիւր ոստիկան-զինուորներ յատկացուած են։

ՁԻԹԷԼՆԵՐԻ կայս. ապարատանին մօտ [illegible]

[illegible]

ԱՖԻՈՆ.— Մինչեւ անցեալ շաբաթ օր Իզմիրի հրապարակը տարուած են 2067 կողով աֆիոն։ Անցեալ տարուան և այս տարուան բերքէն 1980 կողով պատրաստ աֆիոն կայ [illegible] մէջ։

ՊԱՆԴՐՄԱՅԻ գաւառակին Հասան Չէշմէ պէյ երէկ Հիճազ ուղեւորեցաւ ուխտի համար։

ԱՅՏԸՆԷՆ կը հաղորդեն հետեւեալ զարմանալի պատմութիւնը։

Տասնըվեց տարի առաջ Նազիլլիէն կէս ժամ հեռուն գտնուած գիւղի մը [illegible] արտին մէջ խղամ կին մը աշխատած [illegible] իր նորածին մանչ զաւակը ծառի մը տակ թողեր է իր գործին զբաղելու համար։ Աշխատութիւնն աւարտելէ յետոյ, հոն գացեր է տղեկն առնելու, սակայն տեսնելով որ անյայտ եղած է, սկսեր է լալով աստ անդ վազել, խուզարկութիւններ կատարել, բայց չէ յաջողեր։ Կինն իր տունը վերադառնալուն ամուսնոյն պատմեր է իր տղեկին կորսուիլը. այս վերջինը կարծելով որ մայրը սպաննած է զայն, վիշտէն խելացնոր վիճակի մէջ տունէն հեռացեր և անյայտ եղեր է։ Տղեկին կորսուած օրը այդ կողմերէն անցնող մարդ մը անտառին մէջ բարենի մը տեսեր է, որ բերանը սպիտակ ծրար մը առած կերթար. մարդը հրացանը պարպելով բարենին սպաններ և ծրարն առեր է, որուն մէջ գեղեցիկ մանչ տղեկ մը գտնելով՝ Նազիլլիէն հինգ ժամ հեռուն գտնուած գիւղ մը տարեր և [illegible]

[illegible]

ՄԱՏՐԻՍԻ [illegible]

Գ. ԲՈՒԼՆ [illegible]

ՌԱՍՆ ՄԸ [illegible]

ԹԻՐԷՊՈԼԻ

(Մասնաւոր թղթակցութիւն)

[illegible]

և առա՛, ուրկէ գլուխ ցցխտոած անդամանատուած չնչաւոպաս կուգայ իր «հասցէն» կը գտնէ։

Թիրէպօլիի ազգայինք ունին եկեղեցի մը—Աստուած ողորմի շինողներու հոգւոյն, —անշուք և փոքրիկ, ու վարժարան մ՚ալ կայ հին խարխուլ։ Մէջը կ՚ուսանին հօթանասունի չափ 7—18 տարեկան մանուկներ։

Բայց, այդ մանկական չքնաղ հասակին մէջ իրենց ըմբռնման կարողութիւնը, իրենց սուր յիշողութիւնը բթացեր է, գոյներնին, մանկական այն հրապուրիչ գեղեցկութիւններն եղծեր, խամրեր, հոյեր ու անհետացեր է, և անոնք գարնան մէկ մէկ ապ՛ուշ զառնուկներ։ Պատճա՞ռը, —չենքին անյարմարութիւնը, քովը, շատ քովը, գուռը զուռին բացուող ճէմիճն է, որուն գարշահոտութիւնը միշտ դպրոցէն ներս կը զարնէ, և այդ անխօս զառնուկներու գլխուն պտոյտը, սրտերուն պղտորանք և հովիներուն՝ ցաւնութիւն կը յառելու։ Եւ այս ամէնուն հանդէպ՝ իրեններուն անտարբերութիւնը։

Դպրոցն ունի անուանական թաղական խորհուրդ մը որ՝ բնաւ տարբերութիւն չունի մէկալ հաճրագաներէն. դպրոցին դանէն կամ անոր ճամբայէն երբէք պիտի չուզեր անցնիլ՝ եթէ կարելի ըլլար. երբ դպրոցին վրայ խօսք ուզես բանալ՝ շատ մը խօսքին նիւթը կը փոխէ, որովհետեւ, կը վախնայ թէ, մի գուցէ շինութեան ու կրթական բարենորոգման առաջարկ մը կը լսէ։

Իրաց այս վիճակին մէջ, դպրոցին ճշմարիտ բարերար մը կը նկատուի Մհ. Մինաս Գրլճեան որ արդարեւ թեւ ու թիկունք է։

Կարժէ խորհիլ այս փոքրիկ քաղաքի հայոց բարոյական ու կրթական վիճակին վրայ։

Այցելու

Աստ անդ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՁԵՒՈՎ ՄԵՆԱՄԱՐՏ

Բըլին Բուրէյէէն կը գրէ.

Քանի մը օր առաջ, ռուս մը, Պ. Պոլէսլաս Մաթէսքի գետին փռուած գտնուեցաւ Մանթոնի հանրային պարտէզին մէջ։ Խեղճ մարդը բռվռվերի երկու հարուած պարպած էր գլխուն։

Հիւանդանոց փոխադրեցին, ուր Տքթ. Ֆարինա յայտարարեց թէ վիճակն անյոյս է։

Սակայն վիրաւորեալը կրցաւ պատմել թէ իր աղէտալի փորձը պէտք չէր վերագրուիլ ո՛չ դրամական կորուստի ոչ ընտանեկան վիշտերու, այլ պարզապէս ամերիկեան ձեւով մենամարտի մը։

Իր մէկ ընկերոջ հետ ունեցած ծանր վէճի մը հետեւանօք՝ մահացու մենամարտ մը որոշուած էր։ Երկու հակառակորդները իրենց անունները նետած էին գլխարկի մը մէջ, և որին անունը որ ելլար անձնասպան պիտի ըլլար երեք ամսուան մէջ։

Վիճակը Պ. Մաթէսքիին ելած էր, որ, որոշուած պայմանաժամը լմննալու վրայ ըլլալով, բռվռվերի երկու հարուած տըւած էր իր գլխուն։

Աւելորդ է վիրաւորեալին պատմութիւնը. աւելցուցած է որ եթէ բժշկուի, պիտի ստիպուի նոյն բանը վերսկսիլ։

Ո՞վ է Պ. Մաթէսքիին հակառակորդը։ Ոչ ոք գիտէ, վասնզի վիրաւորեալը այս մասին բացարձակ լռութիւն կը պահէ։

ՊՈՒԼԱՆԺԷԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԸ

Պրուսէլ գացողը անպատճառ կայցելէ հռչակաւոր զօրավարին գերեզմանը։ Կը գտնուի քաղաքէն դուրս, Իքզէլ անունը կրող արուարձանի մը մէջ։ Շոգեշարժ թրամուէյ մը հոն կը տանի այցելուն տաքցութեամբ։ Ճամբուն վրայ քանի մը պանդոկաւանւոր, այսչափ։

Իքզէլի գերեզմանոցը կը նմանի գաւառային փոքր քաղաքներու գերեզմանոցին։ Ցանցառ պտղուղներ ամայի ծառուղիներուն մէջ։ Ցաւէրժական և լռին մենութիւնն է։ Բնա՛ւ կանանչութիւն կամ հովիւ։ Տեղ տեղ քանի մը փոքր ապարանն ասուններ միայն։

Ծառուղիի մը ծայրը, երկար քար մը, թեթեւօրէն վայրահակ ու խորտակուած սիւնով մը բռնուած, պսակներով ծածկուած է, խառնիխուռն, այցելուներու բարեկամներու կամ հաւատարիմ աքանջացողներու կոզմէ հոն գրուած։

Երբ մարդ գտնուի այդ քարին ու անոր վրայի խորհրդաւոր արձանագրութիւններուն հանդէպ, անմիջապէս կը զգայ թէ ընտանեկան, տարփային տեամ մը տեղի ունեցած է, ինչպէս կը կարդացուի ամէն օր վէպերու մէջ։

«Մարկըրիթ, շուտով տեսնուինք։» Սիրուած կինն է որ անհետ է եղած իր հետ տանելով երբեմնի բոլոր հին պատրանքները։ Առանց այս կնոջ, կեանքն ալ անտանելի է։ Եւ տարփաւորը շուտով պիտի միանայ անոր, յաւիտենականութեան մէջ։

Ամէն օր ծաղիկներ կը տանի անոր շիրմին վրայ. կը ծնրադրէ թաց հողին վրայ ուր կը հանգչի Մարկըրիդ անդորր քունով։ Լուռ ու մունջ կուլայ և կը յուսահատի, և վերջապէս խելքը կը կորսնցնէ ու անձնասպան կ՚ըլլայ սիրեցեալին մօտ՝ սա պարզ բառերն արտասանելով. «Երկուքուկէս ամիս ի՞նչպէս ապրեցայ առանց քեզի...»

Հանրային տեսակէտով ի՛նչ ալ ըլլայ զօրավար Պուլանժէի վրայ եղած կարծիքը, անկարելի է ի ներքուստ չցաւիլ անոր վրայ, վասն զի աՀռելի կերպով տառապած ըլլալու է։

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

Օսմ. կայս. Պանքայի Երկաթուղիի պարտատոմսերուն ամբողջական բրոմէները կը ծախուին Պոլսոյ գործակալութեան քով (Թոմրըն խան)։ 2—10

ՑՈՒՑԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ ԵՒ ԳՐԱՏՈՒՆ

Գ. Պաղտատլեան

ԲՈՒՆ ՕՐԱՑՈՅՑ ԵՒ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՕԴՈՅ 1895

ԹՈՒՂԹԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԳԻՆ 20 ՓԱՐԱ

ՆՈՐ ՕՐԱՑՈՅՑ 1895

ԺՈՒ ԵՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՑԱՒԵԼՈՒԱԾՈՎՔ ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 1895

Պարզ, Զարդարուն եւ գեղեցիկ պատկերներով

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ՏԷՄ. ԾԱՆԷԹԹՕ ՈՐԴԻՔ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ, Եէնի-խանըն էւէլը

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 3

Տիմիթրաքի էֆէնտի Ծանէթթօ Որդիք դրամատունը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ամենամեծ զգուշաւորութեամբ և պատուաւորութեամբ պիտի կատարէ ամէն հրամաններ մեր հրապարակին պորսային համար, այսինքն,

Գնում և վաճառում Օսմ. պարտաթուղթերու
» » քոնսոլիտէի Ա. Բ. Գ. Դ. սէռ
» » Ռէժի
» » Օսմանիէ

Կ՚ընդունի նաև օտար երկրէ հեռագրական հրամաններ պորսայի գործերու, ամենայն կանխապէս նամակով համաձայնելէ յետոյ, կ՚ընդունի նաև հրամաններ Լոնտոնի, Փարիզի, Պերլինի և Վիեննայի հրապարակներուն համար, կանխիկ կը գնէ և կը վաճառէ ամէն արժէթուղթ, կը զեղչէ կտրոններ և զանազան վիճակահանութիւններէ ելած արժէթուղթեր, Սէրպ, Ռումէլիի երկաթուղեաց տարեկան վիճակահանութիւններուն համար բրոմէներ կը ծախէ. արժէթուղթերու փոխարէն փոխատուութիւն. ձրիապէս կը տուզէ ամէն վիճակահանութեան թուղթ և կու տայ ամէն անհրաժեշտ տեղեկութիւնները։

Փափագողները կրնան գիմել դրամատան գրասենեակը, ինչպէս նաև օտար երկրի մէջ փափագողները կրնան նամակով համաձայնիլ։

Դիմել Ղալաթիա առ Պ. Տէմ. Ծանէթթօ Որդիք, Ալէքսանտր խան, թիւ 3։

152 23—26

ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Պարոն Միքիօթի,

Բժշկական կատարեալ տարրալուծման ենթարկեցի ձեր պատրաստած քոնեաքին նմոյշները որոնք ձեր վաճառանիշը կրող շիշերու մէջ կը գտնուէին։ Այս նմոյշներուն ֆիզիքական ու զգայարանական յատկութիւններն ալ ուսումնասիրուած են։

Ձեր պատրաստած քոնեաքը բոլորովին պայծառ, յստակ և սիրաժահամ է։ Համարօտակ թեթեւապէս թթուալ է, և կը հոտը կը յիշեցունէ օղիներուն (քոնեաք) լաւ յատկութիւնները։ Իր գոյնն է յամարի բաց դեղին, և իր խտութիւնն է բան մէջ 0,950 և 0,940էն 15°. եռացման աստիճանն է 84.2։ Թորացման միջոցաւ անկից հանած ալքոլը բնաւ չունի մերուծական կամ ուրիշ ալքոլի հոտ. այլ ճիշդ այն հոտը որ կը յիշեցունէ գինեծաղկային եթերներուն հոտը։ Ցետոյ, քոնեաքի այս նմոյշներուն քիմիական բաղադրութիւնը հաստատելու համար, դիմեցի՝ Պ. Պ. Շըվալիէի, Վինտերհըլթի, Շեթայնըրի. Սալէի, Բիէնի, Մոլըրի և գործ դրած եղանակներուն, Ջրային չափագիտ մամ՝ 1.88 առ հարիւր մնացորդ մը տուած է. քանի մը կաթիլ բէ—ըլ— բէ—րը ֆէ— անմիջապէս երեւան բերաւ թանազ որ ֆէռի յատկանշանական սեւ զաւնաւորումը։

Իմ ամբողջ քննութիւններուս արդիւնքի նայելով քոնեակին նմոյշները կը պարունակեն քիմիական հետեւեալ բաղադրութիւնը.

Խաղողի եթերանիւթային ալքոլ	43.10
Ջուր	55.02
Հաստատուն Մնացորդ	1.88
Համագումար	100.00

Հակառակ իմ մանրախոյզ զննութիւններուս՝ քոնեակի յիշեալ նմուշներուն մէջ չկցի գտնել առողջութեան վնասակար ո և է օտար նիւթ։ Ուրախ եմ որ կրնամ յայտարարել ձեզ թէ այցելած ըլլալով ձեր Պալըք-Բազարի գործարանն ի Պոլիս, և պատրաստութեան ծառայող նախնական նիւթերը քննած ըլլալով, ինչպէս նաև մթերուած արտադրութիւնը, անձամբ հաստատեցի թէ խաղողի զուտ գինի ոգին իրաւ հանուած է Սամսոնի միքէզ ճերմակ գինիէ. ասիկա ամէն պարագայի մէջ լուրջ երաշխիք մըն է ձեր պատրաստած քոնեակի տեսակին գերազանցութեանը։ Գինիի հոտին փափկութիւնը և անուշութիւնը յատկանշական հանգամանքը կը կազմեն ձեր քոնեակին։

Այս բաղաւնիններուն վրայ հիմնուելով կը նեռեւցունեմ թէ խաղողի քոնեակը, զոր կը պատրաստէ Միքիօթի գործարանը, արժանի է որ հասարակութեան յանձնարարեմ իբրեւ առողջապահական ըմպելի։

Ի հաստատութիւն որոյ կը յանձնեմ ներկայ վկայականս։ Ժ. ՏԱՆՆԻ

Բժշկապետ կայս. Պալատան

Կ. Պոլիս 4 օգոստ. 94

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Դեկտ. 22/3 Ցունվ.

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գիները		Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոց		Թուականք	Ընթացիկ Գիներ Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ		Բացուեցաւ այս առաւօտ	
Ա. Ո. 7,183,872	100		1	Քոնսոլիտ Թիւ	A	1881	—	—	65	20
» 10,241,048	100		1	» »	B		—	—	43	30
» 30,332,311	100		1	» »	C		—	—	30	30
» 43,963,396	100		1	» »	D		28	10	28	12
Ֆր. 793,000,000	400		—	Ռումէլիի Երկաթուղի		1870	124	—	124	50
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ		1890	—	—	98	20
Ֆր. 185,631,130	500		4	Բրիորիթէ		1890	—	—	—	—
Օ. Ո. 6,499,988	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտաթուղթ		1886	—	—	—	—
	Նաւաստուածն	Լոզ-մուծն								
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման		1863	—	—	—	—
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման		1869		—	10	23
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինոբլ		1872	—	—	4	14
» 600,000	10	5		Սոս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.		1872	—	—	5	21
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանքին		1878	—	—	34	—
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ			—	—	361	—
» 80,000,000	500	500	5	Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.		1889	477	—	417	50
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ			—	—	8	12 ½
Ֆր. 709,506	500	500	5	(Պարտաթուղթ		1882	—	—	500	—
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի		1883	—	—	20	37
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ		1892	—	—	1	87
Օ. Ո. 440,000	11	5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.		1893	—	—	7	57 ½
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս		1882	—	—	395	—

ՄԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՍԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	1	90
1 ամսուան համար	5	—
1 օրուան համար	—	75
Ոըըոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	50
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	111	1/16
Փարիզ » Ֆր.	22	70
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	11	10
Պերլին չէք Մարք.	18	—

ՄԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	—
1 ամսուան համար »	5	75
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	15
20 Ֆրանքնոց	88	04
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Ֆլորին	51	15
Ռուպլ Թղթադրամ	8	38
Մէճիտիյէ	108	27
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	98	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 2 Ցունվ.			
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիք.	Ֆր.	43	50
» » C	»	28	50
» D (Բացուած	»	25	55
» D (Գոցուած	»	25	50
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	124	—
Բրիորիթէ	»	— —	—
Մաքսային Պարտաթուղթ	»	513	12
Օսմանիյէ	»	446	87
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	471	87
Պանք Օթոման (առաւօտ.)	»	674	06
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	101	80
» » 3½%	»	107	95
» Իտալական	»	86	85
Քրէտի Լիոնէ	»	848	75
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	921	25
Քոնպդուառ տ՚էսքոնդ	»	560	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	3107	—
Եգիպտական Միացեալ	»	513	75
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	160
ՎԻԵՆՆԱ 2 Ցունվ.			
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆիորին	72	50
Օսմ. Ռէժի	»	230	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	»	124	25
« Փարիզի »	»	49	35

ԼՈՆՏՈՆ 2 Ցունվ.			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A	Ա. Ո.	65	50
» » B	»	43	75
» » C	»	28	25
» D (Բացուած	»	25	31
» D (Գոցուած	»	25	37
Օսմ. փոխ. 1891ի 4% Երշխաւոր.		98	25
» » 1894 3½% Եգպ. Հրկ.ով		102	75
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	16	56ф.կ.
Այտընի Երկաթուղի	»	12	50
Միացեալ Եգիպտական	»	102	62
Առանձնաշնորհեալ »	»	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ	»	103	81
Ռանթ Հելլենական 5%	»	29	—
» » 4%	»	31	50
Պուլկար. Փոխառ. 6%	»	88	50
» » Նոր 6%	»	100	50
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	350
ՊԵՐԼԻՆ 2 Ցունվ.			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք		99	10
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	111	—
Անատոլուի Երկթ. ¼ Պրթղթ.	»	93	50
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	340
» Փարիզի » 2 ամիս		80	85
Մակեդոնիոյ երկաթուղի		61	10

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 2 Ցունվ.

Օսմանեան Քոնսոլիտէ D. Սէրի	25	50
» Երկաթուղի	124	75
» Ռէժի	— —	—
Մաքսային Պարտաթուղթ	— —	—
Բրիորիթէ	— —	—
Պանք Օթոման	674	37
Եգիպտական Միացեալ	— —	—
Ֆրանսական Ռանդ 3%	101	75

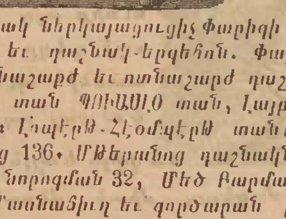

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԴԱՇՆԱԿԻ ԵՒ ՆՈՒԱԳԻ

Երաժշտական գործիներ եւ լարեր. Վաճառատուն 1889ին հիմնուած նախկին դաշնակարար Ե. ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԷՐԱՐ տան

Միակ ներկայացուցիչ Փարիզի ՔԼԱՅՆ տան. Դաշնակ եւ դաշնակ-երգեհոն. Փարիզի ՔԼԱԼՕ տան ինքնաշարժ եւ ոտնաշարժ դաշնակներ. Փարիզի ՎԻԼԴ տան ՊՈՒԱՍԼՕ տան, Լայպցիկի ՀՈԼՑՎԷՅՍԻԿ տան։ Լայերթ-Հէօմպէրթ տան։ 136, Բերա Մեծ Փողոց 136. Մթերանոց դաշնակներու եւ գործատուն նորոգման 32, Մեծ Բարմագ-Դարու փողոց, 32։ Մասնաճիւղ եւ գործարան ի Պէշիկթաշ Ակիզիէ փողոց թիւ 9։ Մասնաճիւղ Աղեքսանդրիա, (Մ. Ֆէտա հրապարակ)։ Վաճառում, գնում, փոխանակում, վարձում, յարդարում, նորոգում։ Երգեհոն, առմոնիկ, առմոնիֆլիւտ։ Պատրաստութիւն ֆրանսական ու ամերիկեան։ Արտօնագրեալ արմոնիֆոնը. Պառքսասոութիւն ֆրանսական։ Թերթ դաշնակ գրակալներ, նստարան, տետրապարան. չափիչ, գրակալներ, կազմածք եւ հայնթաթանք մեծաքանակ ու փոքրաքանակ։ Ցանձնարարութիւն եւ առաքում Վաճառատունն յարակից է ՎԷՌՏԻԻ)

Ժողովրդեան դիւրութիւն մը ընծայելու համար Պէշիկթաշի մէջ մասնաճիւղ մը բացուած է ուր ամէն տեսակ դաշնակներ, երգեհոններ եւ անոնց վերաբերեալ գործիներ կը գտնուին Տ. Գալիպօ կամպարաի քով դաշնակայարդար կայս. պալատան, դաշնակներ կը բերուին զանազան գործարաններէ աւելի աժան գնով, միանգամայն երաշխաւորեալ մինչեւ տուն յանձնելու. վճարմանց համար դիւրութիւն. գոհացուցիչ գներով, փոխանակագրի միջոցաւ։

Կը խնդրուի մեր գաւառացի ազգայիններէն որ եթէ կը փափագին մասնաճիւղեր կազմել, երկտողիւ բարեհաճին իմաց տալ։

Ազգային վարժարաններու մասնաւոր զեղչ. նաեւ ազգային նուագահանդէսներու համար դաշնակ կը զրկուի երթեւեկութեան ծախքն իսկ չընդունելու պայմանաւ։

Վկայականութիւն

Նոր եւ հաստատ զօրգական դաշնակի մը որ ամէն տարի մայիս 1ի տեղի պիտի ունենայ։

Այն ազգային վարժարանաց դաշնակներն որոնք անգործածելի վիճակ մը ունեցած են՝ եւ կամ այն վարժարաններն որոնք երբեք դաշնակ չունին իրաւունք պիտի ունենան տոմսակ ընդունիլ առանց ո եւ է բան մը վճարելու։

ՆՈՐ ՀԻԱՑՐԵԼՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՇԽԱՌՈՒԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՍԻՐԱՎԷՊ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

ԳՐԵՑ.— ՄԿՐՏԻՉ ԹԻՒԹԻՒՆՃԵԱՆ

Մեծադիր եւ 139 էջէ է բաղկացեալ սոյն հետաքրքրաշարժ վիպասանութիւնը, որ վաշխառութեան արարքները կը պատկերացնէ, արժանի է ամէն դասու ազգայնոց ընթերցմանը։

Գինն է 5 ղուրուշ։ Կը վաճառի ամէն հայ գրավաճառաց քով։

207 4—10

Օ ԼՈՒՎՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

որ հաստատուած էր Բերա, Մեծ-Փողոց թիւ 394

փոխուած ՔԱՄԵԼԻԱ վաճառատունը, Բերա-Մեծ-Փողոց, թիւ 194

Նոյեմբեր 7/19 էն սկսեալ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ և ՎԱՃԱՌՈՒՄ եղանակիս բարձր նորաձեւութիւններուն, որք նոր հասած են, մետաքսեղէն, բրդեղէն, նոր կերպասներ և ամէն տեսակ նոր կառնիթիւրներ շրջազգեստի եւ հագուստներու համար։

Այս նոր վաճառատունը բանալու համար 10առ հարիւր Զեղչ մը. ամէն գնում կանխիկ վճարելի

184 15—15

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԼՐԱՄԲԷՐԻ

Նիզամիէ կըլիսէ անպարընա միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվքըի միւնագասայա գօնուլան 500 թաթ վուրշուն պօյալը սաթարլըք ամէրիգան պէզինին պէհէր թօփը 29 ղրշ. 10 փարայա օլարագ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քեանունը էվվէլին 22ինճի բէնշէնպին կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասաը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթ իխի վէրիլէճէ ինտէն իթաալէյա վէ 24ինճի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ դայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 25 3—3

Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ—Գ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ ԸՆԿ.

49—52 Կ. ՊՈԼԻՍ ԹԱՀՄԻՋ ՓՈՂՈՑ 52—49

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ

ΑΒΕΔΙΣ ΑΛΕΜΙΑΝ & ΚΕΒΟΡΚ ΧΟΒΝΑΝΙΑΝ
Κ/ΠΟΛΙΣ ΟΔΟΣ ΤΑΧΜΙΣ 52
AVEDIS ALEMIAN & KEVORK HOVNANIAN
STAMBOUL RUE TAHMIS 52
MARQUE DEPOSÉE
Ի Կ. ՊՈԼԻՍ — Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ ԵՒ Գ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ — Թահմիզ փողոց 52

Չինաստանէն և Ճաբոնէն հասած են [illegible] նոր տարուան բերքերէն ընտիր թէյեր որոնք կը ծախուին մեր 52 թիւ վաճառատան մէջ։ Իսկ նոր պայմանագրութեան մը համաձայն՝ 49 թիւ վաճառատան մէջ անմրցելի աժանութեամբ կը վաճառուին անգլիական և ֆրանսական հազարումէկ տեսակ ընտիր շաքարեղէններ, հռչակաւոր Հիւնթլէյ-Բալմէր, Բէք-Ֆրէյն և ուրիշ ականաւոր գործարաններու թարմ պիսքիթներ, ֆրանսական գոնֆիթ ալուաներ և ֆոլլաներ։ Նաև տեղական շոքոլատ որ Անգլիոյ մէջ իսկ մեծ համբաւ շահած է։ Ընկերութիւնս մասնաճիւղ մ՚ալ ունի Պաղճէ-Գաբու Մաքրատան նոր գուռ թիւ 14։ 10 51—60

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ · ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054,687
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 2,789,437

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293,630
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,015

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ՝ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած կանոնական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրած վնասներ զիրենք ներկայացնել. Նաև քիչ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 · ՄԱՐԻԹԱՅՄ · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամադրամներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ա. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
771,000,000 ՖՐԱՆՔ
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա
Փարիզ, 16, Րիւ տիւ քաթր Սէփթամպր, 1, 3, իւր Լը Բելթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ 1845ին հիմնուած է։

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000
1893ին տարեկանն	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 Միլիառ	160,000000
1894 յունուար 1	
Աւանդք և անշարժ կալ. յԵւր. պա	30,090000
Յաւելեալ դրամագլուխ	88,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 4 Միլիառ	37,000000

Տնտեսական ապահովութիւն

Շահաբաժիններու բարգաւաճ և ապահովագիրներու փոխադարձաբար ի դէպ մահու. Կտակագրութեան նոր եղանակ Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ տեսակ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան։

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու՝ որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն է Թուրքիոյ

188 Ա. ՍԻՖԷԼՏԷՐ
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՈՐՈՇ ԳԻՆ · ԴԿԻՆ ՉԱՅԱ

Ի ԲԵՐԱ, ԹՈՒՆԷԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ՏԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Վերջնայ և հաշուեկարգաւոր ին՝ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՁՆՋՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱՒ, 50%—60% զեղչով։

Մեծ փաճառանամնութիւն երիկ մարդոց, տղոց և մանչերու հանդերձներու, մեծապէս զեղչուած գիներով, ամէն մի յամ արհամարհել։

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

Երեք աստղով շիշը 30 դրուշ, — երեք աստղով ½ շիշը 15 դրուշ։ Երկու աստղով շիշը 18 դրուշ։ Մէկ աստղով շիշը 12։ ՕՄռօսթ և ուխռղ օղի շիշը 12 դրուշ։

«ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ ՑԱՏԿԱՆԻՇ»

Ֆրանսական ճշմարիտ եւ զուտ քօնեաք Փօրտօ Ծանանցին Ոնհինեան Վինիրօյ եւ Ժօնզաք քօրանոցներու անանուն ընկերութեանց։

ԺՈՆԶԱՔ · Հիմնեալ է 1871
ՊՈՐՏՕ · Հիմնեալ է 1848

Այս Քօնիաքները որոնք ուղղակի Ֆրանսայէն կուգան, Բարիզ քաղաքին քիմիագիտական Աշխատանոցի պետ Պ. Շ. Ժիրարի կողմանէ վերլուծուած են։

Իւրաքանչիւր շիշ կը կրէ մի էթիքէթ որոյ վրայ կը գտնուի իւրաքանչիւր տեսակին լուծման վկայականն որ վաւերացեալ է Ֆրանսական կառավարութեան եւ Բարիզու Օսմանեան ընդհանուր Հիւպատոսին պաշտօնական կնիքներով։

Այս ըմպելեաց արտադրութեան մայրն եւ ճշմարտապէս զուտ ըլլալն այսպէս բացարձակապէս երաշխաւորեալ լինելով, պէտք չէ միայն ուրիշ գովեստներ չափել, ուստի կը բաւականանք հասարակութեան ծանուցանել միայն այս ընտիր ըմպելեաց յանձնարարելի եւ Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին որ է մեր ընդհանուր գործակատար Պրք. Բ. ՀՈԼԱՍ եւ Ընկերութեան միջնորդը, Պոլիս Վիթալ խան թիւ 3։

Վերոյիշեալ ընկերութեանց տնօրէն եւ վարիչ
Մօրիս Աօրբէօ

12 շիշ պարունակող իւրաքանչիւր սնտուկ կը վաճառուի ըստ տեսակին 30. 42. 48. 60. 72. 84 եւ 90 Ֆրանքի.

Վ. ԳԱՍԱՐԵԱՆ էֆէնտիի դեղօրեից մթերանոցը. Պոլիս, Պահչէ քաբու։

Կը ծախուի նաեւ քաղքիս ուրիշ գլխաւոր դեղօրէից եւ նպարեղինաց վաճառատուններու։

Շիշով վաճառուած եւս փոքր ինչ տարբեր գնով։

ՏԻԳ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 · ԱՆԳԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ · Հաստատեալ 1852
| ՊԱՀՉԷ-ԳԱՓՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշքշել լինտրի արհեստական ատամներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենաստոյգ ցաւած ատամներ, ոսկի, աղամանդ և մետաղով լեցներու, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամէն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգալ նելու։

(Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն։ Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռոյալ Վինտսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան առթեն պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլն եայլն։ Այս դեղ, որուն տէրը չքաղդրամի արժանացած է մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անխուսափ արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փոփոքողաց պէտք զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վէլէթինի վարդի ալեզանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոյալ Վինտսորի ծախուած տեղերը։

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ է Փարիզ էր Լէփլըթիէրի, Պաոն փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10.000.000
Պահեստի դրամ	»	7.650.000
Թղթակցականին մէջ	»	69.244.813
Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	15.328.801
Վճարուած վնասք	»	176.000.000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն» ի	»	144.500.000

Ի Կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԴԱՆՔԱՆ։
Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քալըմքեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Քարաքէօյի հրապարակը. Էնի-խան առաջին յարկ։ 42

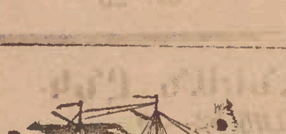

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբօօլ, Պօրտօ, Միջերկրական
և Սեւ Ծովի միջեւ բանող

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպըը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Թամանի	3000	Կասըրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռեիմնայ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբոօլ

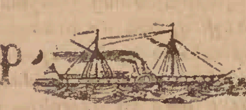

COMP[ie] RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շարժումն երթեւեկութեանց

- Բշ. 19/31 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
- Գշ. 20/1 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
- Դշ. 21/2 Սեւաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
- Դշ. 21/2 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
- Եշ. 22/3 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
- Ուր 23/4 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Դեկտ. 20/1, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլիսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող աղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւին 605

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ուր տեղը երկու անգամ կը բանին Լիվրբօօլէ և Սեւ-Ծովու միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գագալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ալդաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալկրրօ	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մորօզզօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՕԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Սպէքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԱՑ ՃԱՇԱՐԱՐԻՉՔ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆԻՆ

Յունաստանի ու Սերպիոյ Թագաւորը եւ Յունաստանի գահաժառանգ Դուքսն Սպարտայի իշխանը կը գործածեն այս գօնեաքը։ Հետեւեալ մրցանակները ստացած է.

Բրաքսէլ	1894	ոսկի շքադրամ գօնեաքի համար	Բրակա	1834	ոսկի շքադրամ գօնեաքի համար գօնեաքն ըմպելեաց համար
Վիէննա	1894	» » »	Բրակա	1894	» » » » սպիտակ գինիէ պատրաստուած գօնեաքի հմր.
Անվէրս	1894	» » »	Շիքակօ	1893	» մեծ մրցանակ միաբէթ խաղողէ պատրաստուած գօնեաքի համար։
Լիօն	1894	» » »			

Տարին 2,000,000 ֆրանք սպառում ամեն կողմ։ 1893 օգոստոսէն 1894 փետրուարի վերջը 24,902 սնտուկ եւ 491 տակառ գօնեաք արտածուած է ի Թուրքիա, Պուլկարիա, Ռումանիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Սերպիա, Մալթա, Հոլանտա, Անգլիա, Բելժիգա, Ամերիկա, Պարսկաստան եւ Հնդկաստան

	տակառ	սնտուկ		տակառ	սնտուկ
Աւստրիական շոգենաւերով	70	7528	Բանէլլինիր շոգենաւերով	5	1009
Գերմանական »	70	1697	Ռուսական »	43	856
Մեսաժըրիի »	4	1184	Ժօնսըն »	9	437
Ֆրէսինէի »		132	Խըթիվիյէ »	122	5572
Իտալական »	168	6487	Գումար	491	24902

Այս արտածումնք ապացուցուած են շոգենաւերու գործակալութեանց վկայագրերովն՝ վաւերացեալ Պիրէոսի քաղաքապետութենէն։
Ասոնց առնն գործարաններու ու մթերանոցներու մէջ 500,000 օխա գօնեաք պատրաստ կայ։
Ի Պիրէօս Արիսթիտի, Ալիբթի, Նիբ Թա, աշխարհիս վարժարանին մօտ, Գամօ Տ'Իսթ իա եւ Երկաթուղւոյ մօտ 7 մթերանոցներ ունին։ Փափաքողք կրնան այցելել եւ պարզ նախկութիւնները տեսնել։
Մէթաքսա եղբարք 100,000 ֆրանք պարգեւով մը կապահովեն թէ իրենց գօնեաքները անարատ խաղողէ ու գինիէ պատրաստուած են, ինչ որ հաստատած են բժիշկներ ու քիմիագէտներ, որոց անունները նշանակուած են իւրաքանչիւր շիշի փակցուած վկայագրերու մէջ։
Հիւանդանոցներու մեծ մասին մէջ այդ գօնեաքը կը գործածուի։
Մէթաքսա եղբարք ի Պիրէոս Ամ լօնի կամ Քարտիսրաքիի հրապարակը գտնուած Ամբրոյս անուն գործարանին մէջ խաղողի ոգիէ ամեն տեսակ ոգելից ըմպելիներ եւ մանաւանդ մեծ քանակութեամբ ալ կ րօմ կը պատրաստեն։ Այս վերջինը տակառով կը ծախուի։
Միակ Ներկայացուցիչք բովանդակ Թուրքիոյ համար, Թէոտանաֆիլօ լօս եղբարք, Ղալաթիա Մումհանէ թիւ 53 եւ 69։

SELS EFFERVESCENTS LE PERDRIEL

SELS DE LITHINE Effervescents LE PERDRIEL
Contre la Goutte, la Gravelle et les Rhumatismes
Assimilation Sûre.

ANTIPYRINE Effervescente LE PERDRIEL
Contre Douleurs, Migraines, Mal de Mer, etc.
Ne produisant ni Crampes ni Nausées.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՊՈՒՏ ՓԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազօր եւ կազդուրիչն զօրութիւն դ րծածել Ալպ, Խոզ նրը, Դերերը, կոկոյք, տկարակազմ Տղայներ. և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Զըղայիկ ու Ոսկրային դ րութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ, ամենէն ազդու գեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Կեղնութեան, Թոք ախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհալութեան, Հիւծման, Երկար ապաքինմանց, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Վտատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՕՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ. Վիքթօր Հիւկօ փողոց 14—ԼԻՕՆ 1057

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ԲԱՅԷԿԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թ. 86. փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Սովորաբար Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բաէտէր	1700
Արօլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօստօ	3000	Կրօտիօ	2200	Քուիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալդօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պրֆֆալօ	8800	Համպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ճինօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Դազօ	2000	Քօլբինօ	4000	Սարֆօ	2000
Դօմօ	2700	Քօմնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Զիբակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Դիդօ	5500	Լէքանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Դօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիգօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրքիլօ	900
Տօսօ	1800	Մարգէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էալմաօ	2600	Մուրիլօ	3100	Եէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆայնըրս	200
Էլտօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճումպօ	200
Ֆալքօն	800	Օգրանօ	4500	Զէրօ	100
Ֆինօ	700	Օդդօ	2000	Մօսքիթօ	100

Էճիբշըն Մօնարք	8000
Քիրմըըն Մօնարք	8000
Լըգիըն Մօնարք	8100

Ռօլլարօ շոգենաւը, Նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասաւ։
Վօլթուրնօ շոգենաւը, Նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 23ին և յունուար 5ին հոս կըսպասուի։
Էկօ շոգենաւը, Նաւապետ Ուաթսըն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և յունուար 4ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։
Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի
Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՕՕ
Գործակալք
39 Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ · Յ. ԽԱԶԳՈՒԼԵԱՆ

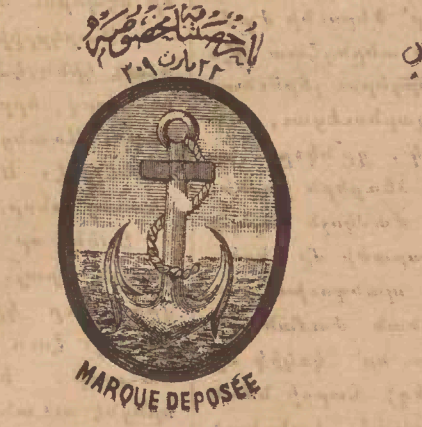

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամէն քաղաքը ողջոյն մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, զոր թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբը, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գիներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տուելու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է տոկուն աժան թէյեր տալ, կշիռ և գնոյ ճշդութեամբ։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽԱԶԳՈՒԼԵԱՆ Ճէյալ պէյ խան Թիւ 10, Պահչէ-Գափու։ 19

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ